

I Piyon A Bereta A Sinolat Ni HUWEN

I Te Ngalan A Surut I Peapoan Ni Edup A Kapadepade Ni Makedepat

1 ¹Nun am pa te putok ay duman di eya a te ngalan a Surut ta eya a Surut ay ayun ni Makedepat ta i Surut ay Makedepat. ²Nun gepo pa ngani ay ayun di nun Makedepat i Surut. ³Ta pinayedi diya a Surut nun Makedepat i pesan i, ta an te yinadi be an dehil diya a Surut. ⁴Talage i te ngalan a Surut i peapoan ni edup a kapadepade ni Makedepat kanya eya a geboy ni edup ay magi salong a gepatallang de esip ni kaagtaan. ⁵Ta tinumallang de madumos a esip ni kaagtaan iwina a salong ta an yo nadeog ni dumos.

⁶Nano pan ay pinakang ni Makedepat i isin a agta a te ngalan a Huwen a Maglilenod. ⁷Dinumatong eya a nagpamatud tungkul de salong tangani dehil de pagpamatud na ay geparanulusun de salong i pesan. ⁸An i Huwen i salong ta eya ay pinakang la a gepamatud tungkul de salong. ⁹Ta i matud a salong a gepatallang de esip ni kaagtaan ay gedetong de putok i.

¹⁰Talage ay pinayedi diya a Surut nun Makedepat i putok i pati eya ay dinumio gepo de langot misan pan ay an eya inabuyenan ni agta ide dio de putok i. ¹¹Pati nun eya ay dinumio de bensa na a sadili a Hudia ay an eya tinanggep ni kapadepade na a Hudyo. ¹²Misan i pesan a tinumanggep diya, a nanulusun pala de makapangyedihan a ngalan na ay yinadi na ide a mangának nun Makedepat. ¹³Ta yinadi na ide a mangának na gepo la de kapangyedihan na a an gepo de esip, buot pati de pagyedi ni agta.

¹⁴Ay eya a te ngalan a Surut ay napa ni agta a nakipagtaan dikitam ta eya ay te kamatoden pati kalbi a masakut de agta. Ta kinta mi i gepakaingap na a i gepakaingap a talage ni kádu a Anak nun Makedepat a Ama. ¹⁵Nagpamatud i Huwen a tungkul diya a te ngalan a Surut nun Makedepat. Sinabi ni Huwen a magiyo, “Nun sakadow ay sinabi ko a te duman a agta a nappaabut deko misan ay eya ay te kapangyedihan

pa deko. Ta nun anok pa pinanganak ay eya ay te edup di hanggen nun kapide pa man. I oyo i agta a pinamatoden ko.” Inon i pagpamatud ni Huwen.

¹⁶ Nano ay gepo de pagbuot a masakut ni Surut ay petanggep tam a pesan i kapiyonan na a tuloy tuloy. ¹⁷ Ta i pagdodul ide ay binoy ni Makedepat de padean ni Moises misan ay de padean ni Hisu Kristo ay gekaduman kitam di ni kosa a tabeng ni Makedepat, a kakoloy ni surut na a kamatoden. ¹⁸ Ta kapide man ay an te nakakita de Makedepat misan ay pinaabuya eya ni kádu a Anak na a eya a gepakikaisin de Ama.

I Oyo I Pagpamatud Ni Huwen A Maglilenod (Mt. 3:1-12; Mk. 1:1-8; Lu. 3:1-18)

¹⁹ Nano ay i Hudyo ide de Herusalem a te manga kapangyedihan ay dinodul de i tipide a maghahandug pati tipide a angkan ni Lebi a katabeng ni maghahandug ide tangani tantoin de i Huwen a Maglilenod a ti ino eya. Kanya magiyo i pagpamatud na ²⁰ ta pinatingges na dide a matud a an eya i Kristo a Pinangako nun Makedepat. ²¹ Dingan tinanto de eya, “Be maginon ay ino kamo? Ikamo man i Elias?” Ay tinubeg ni Huwen, “Ay eyen.” Tinanto de a liwet, “Ikamo man i magsasabi a náapo de Makedepat a peilat mi?” Tinumubeg eya, “Eyen.” ²² Pagkatubeg na ay sinabi de a liwet, “Ino kamo man? Sabiin yu dikami tangani te masabi kami de nagdodul dikami. Ano i sasabi yu a tungkul de sadile yu?” ²³ Tinumubeg i Huwen, “Ako i geolang de lugel a ilang. ‘Tanusin yu i sesilan ni Panginoon.’ Ta inon i paghol a dipa ni Isais a magsasabi a den.” Inon i tinubeg ni Huwen dide.

²⁴ Nano ay inon ide a nagtanto ay dinodul ide ni manga Pariseo ide ²⁵ kanya liwet de a tinanto i Huwen, “Bekot ta pelinodlinod yu i agta be amangan ikamo i Kristo, i Elias o i magsasabi a peilat mi?” ²⁶ Tinubeg na ide, “Pelinod ko di ikamo de orat misan ay naddegitna yu i isin a an yu peabuyenan. ²⁷ Ta eya i nádetong a nappaabut deko misan ay namas pa a te kapangyedihan deko ta anok te sukul a kapangyedihan a nongukas ni gipot la ni paragetus na.” Inon i tinubeg ni Huwen. ²⁸ Nano ay i oyo ay nangyedi de beriyu a Betania a dipa ni Orat a Horden ta duman lininodlinod ni Huwen i manga agta.

I Maglilitgas A Geapo De Makedepat

²⁹ Nun kinábiabian ay kinta ni Huwen i Hisus a gelane diya ta sinabi ni Huwen, “Wiyo i magi topa a hahandug a inumapo de Makedepat, a nomut ni mammalotin ni kaagtaan dio de putok i. ³⁰ Eya ngani un pesabi ko nun sabiin ko a te nádetong a nappaabut deko, a namas pa a te kapangyedihan deko ta nun anok pa pinanganak ay eya ay te edup di hanggen nun kapide pa man. ³¹ Ta ang ko pala inabuyenan eya nun nanon

misan ako ay dinumio a gelinod ni kaagtaan de orat tangani paabuya ko eya de manga tage Israel.”³² Ta dingan nagpamatud i Huwen a tuloy a magiyo, “Kinta ko i Ispiritu a linumusong diya gepo de langot a magi isin a kalapati a tinumaan diya.³³ Ang ko eya inabuyenan a masakut nun nanon misan ay i nagdodul deko tangani maglinod ok de orat i nagsabi deko, ‘I kekita mo a agta a lolusongan ni Ispiritu, a nátaan pala diya ay eya ngani i gelinod ni agta de Ispiritu ko.’³⁴ Kinta ko ngani i maginon ta pepamatoden ko di a eya ay Anak nun Makedepat.” Inon i sinabi ni Huwen.

Te Duman A Tagibu A Gepanulusun De Hisus

³⁵ Nun kinábiabian ay duman a liwet i Huwen pati aduwa na a mag-aadel. ³⁶ Nun kinta na i Hisus a gesila ay sinabi na, “Wiyo i magi topa a hahandug a inumapo de Makedepat.”³⁷ Inikna ni aduwa a mag-aadel na i sinabi na kanya inumabut ide de Hisus. ³⁸ Dingan linumingoy i Hisus a kinta na i geabut ide ta tinanto na ide, “Ano i pelawag yu?” Ta dingan nananto pala ide diya, “Magtutodu, buot mi a nosut dikamo de pigtaanan yu tangani matinggesan mi i pagtodu yu.”³⁹ Tinumubeg i Hisus, “Sumut kamo ta paglawagin yu.” Ta dingan sinumut ide diya ta pagdetong de de kataanan na ay nakitaán ide diya de inon a adow ta kaapat di a odes ni apun.

⁴⁰ Nano ay de aduwa a inumikna de Huwen a sinumut pala de Hisus ay isin i Andres a wele ni Simon Pedro. ⁴¹ Dingan nun kinábiabian ay linawag ni Andres i kaka na a i Simon Pedro ta sinabi na diya a, “Kinta mi di i Pinangako nun Makedepat a te ngalan a Kristo.”⁴² Eya ay inikag ni Andres de Hisus. Nun pinagelawag ni Hisus i Simon ay sinabi na diya, “Ikaw i Simon a anak ni Huwen misan nano ay pengalanen ko ikaw a Sepas.” (Inon de Griego a surut ay Pedro a te kabuluhan a “beto”.)

Pepeta I Pilepi Pati Natanael

⁴³ Nun kinábiabian pala ay binuot ni Hisus a nákang de Galilea. Pagdetong na ay kinta na i Pilepi ta sinabi na diya, “Sumut ka deko.”⁴⁴ Nano i Pilepi ay tage Betsaida a magi Andres pati Pedro. ⁴⁵ Linawag ni Pilepi i Natanael ta sinabi na diya, “Kinta mi di i Hisus a tage Nasarit a anak ni Hose, a eya a sinólat ni Moises de libro ni pagdodul ide nun Makedepat. Maginon pala i sinólat ni magsasabi ide a den.”⁴⁶ Tinubeg ni Natanael de Pilepi, “Ay kasta an nappatud a te nágepo de Nasarit a piyon.” Misan sinabi ni Pilepi diya, “Sumut ka ta paglawagin mo.”

⁴⁷ Nun kinta ni Hisus i Natanael a gelane diya ay sinabi ni Hisus de mangáyun na a tungkul de Natanael, “Pagelawagin yu ta dio i Hudyo a te piyon a innawa a an gedeya a unabis.”⁴⁸ Tinanto eya ni Natanael, “Papalano ok yu a inabuyenan?” Tinumubeg i Hisus, “Dingan ka pa

linawag ni Pilepi ay kinta ko di ikaw nun ikaw ay de saruk pa ni kew a igos.”⁴⁹ Ay dingan sinabi ni Natanael, “Magtutodu, ikamo ngani i Anak nun Makedepat. Ikamo i Hari ni bensa a Israel.”⁵⁰ Tinubeg diya ni Hisus, “Nanulusun ka man dehil de sinabi ko dikaw a kinta ko di ikaw nun ikaw ay de saruk pa ni kew a igos? Ay talage ay nekita ka ni namas pa a te kapangyedihan de inon.”⁵¹ Ta sinabi ni Hisus a tuloy diya, “Talage a matud ay pesabi ko dikaw a kekita mo a nakayesan i langot ta i manga anghel ide nun Makedepat ay násalakat pati nesidong de tipong ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta.” Inon i sinabi ni Hisus.

Te Duman A Kásalan De Kana

2 ¹Nano ay pagkatakig ni aduwa a adow ay te kásalan de beriyu a Kana de sákup ni Galilea ta duman i ina ni Hisus. ²I Hisus pati mag-aadel na ide ay inakit pala de kásalan. ³Nun naubus di i tayug a malanis ay sinabi ni ina ni Hisus diya, “Naubusan ide ni tayug a malanis.”⁴ Tinubeg ni Hisus, “Ina ko, be nappatud ay wet ok yu toduan a ti ano i eyedi ko ta am pa dinumatong i odes a pepakita ko i kapangyedihan ko de kamakmokan.”⁵ Sinabi ni ina na de manga katabeng, “Yediin yu i misan ano a payedi na.”

⁶Nano ay dehil de ugeli a pag-uges ni Hudyo ide de lawes de ay te duman a anim a tapayen a i unid ni isin ay aduwa a puwu o tiluwon a puwu a gelon. ⁷Sinabi ni Hisus de manga katabeng, “Pinoin yu ni orat i manga tapayen.” Ta dingan pinino de ngani. ⁸Ta sinabi na pa, “Tumabu kamo nano ta addein yu de gepamahala ni kásalan.” Ay inadde de ngani de gepamahala ni kásalan. ⁹Nun kininaman pan ni oyo i orat a napa ni tayug a malanis ay an katinggesan ni gepamahala ti deno inumapo inon. (Misan ay katinggesan pan ni katabeng ide a tinumabu ni orat.) Kanya tinawal na de lalaki a kinasal. ¹⁰Sinabi na, “I ugeli tam de kásalan ay i tagibu tam a boboy ay i piyon a tayug a malanis ta be hanga di i ininom ni agta ay dingan la boboy tam i an piyon a masakut a tayug a malanis. Misan ay ikamo pan ay pinainapóan yu i piyon a masakut a tayug a malanis.” Inon i sinabi ni gepamahala. ¹¹I nangyedi a oyo de kásalan de Kana de Galilea ay tagibu a gepakataka a yinadi ni Hisus. Dehil de oyo ay pinakita na i kapangyedihan na pati nagpanulusun diya i mag-aadel na ide.

¹²Nano ay pagkatapos ninon ay kinumang i Hisus de benwaan a Kapernam a ayun na i ina na, manga wele pati mag-aadel na ide ta tinumaan ide duman ni tipide a adow.

Pesablow Ni Hisus I An Te Gelang Ide De Beloy A Pighandogen De Ama Na De Herusalem

(Mt. 21:12-13; Mk. 11:15-17; Lu. 19:45-46)

¹³Alane di i kaadowen ni Paskuwa ni Hudyo ide kanya kinumang i Hisus de benwaan a Herusalem. ¹⁴Nun duman di eya de beloy a

pighandogen de Makedepat ay kinta na a kalipalipa i magpapanggetang ide ni beka, topa pati kalapati pati maglelewes ide ni kuwarta a Roma de kuwarta a Hudyo.¹⁵ Ta nagyedi i Hisus ni manga lubid a panlapdit na ta pinangalow na ide a pesan, beka pati topa, de beloy a pighandogen de Makedepat. Ta kinálat na pan i kuwarta ni manga maglelewes ide a pinulupaobbob na i pesan a lamesa de.¹⁶ Sinabi na de magpapanggetang ni kalapati, “Layuin yu nay ide dio ta wet yu yedia a palingki i beloy i ni Ama ko.”¹⁷ Ay naesip ni mag-aadel na ide i hinola de kasulatan a, “Dehil de pagbuot ko de beloy yu ay petiis ko i kahedepan.”¹⁸ Ay dingan tinanto eya ni manga ponu a Hudyo ide, “Ano inayeyedu yu a gepakataka tangani matinggesan mi a ikamo ay te kapangyedihan a geyedi ni oyo?”¹⁹ Tinumubeg i Hisus, “Sedein yu i beloy a oyo ta pouddi ko la de tiluwon a adow.”²⁰ Dingan sinabi ni Hudyo ide, “Ay apat a puwu pati anim a taon a yinadi i beloy a oyo ta an nappatud a pouddi yu de tiluwon la a adow.”²¹ Misan ay i beloy a pesabi ni Hisus ay i lawes na.²² Kanya nun eya ay pinakaedup di a liwet, pagkatakig ni tiluwon a adow ay naesip nun mag-aadel na ide inon a sinabi ni Hisus ta dingan nagpanulusun ide de kasulatan a pinasolat ni Makedepat pati de sinabi a inon ni Hisus.

Katinggesan Ni Hisus I Peesip Ni Pesan A Agta

²³ Nano ay nun kaadowen ni Paskuwa ay de Herusalem i Hisus ta makmuk i nanulusun diya dehil de yinadi na a gepakataka a kinta de.²⁴ Misan ay an te pagpanulusun dide i Hisus ta inabuyenan na a masakut i innawa ni pesan a agta.²⁵ An te kaelangan eya a te magsabi diya tungkul de kaagtaan ta katinggesan na ngani i innawa ni belang agta.

I Hisus Pati Nikodemo

3 ¹Nano ay te isin a Pariseo a te kapangyedihan de Hudyo ide a i ngalan na ay Nikodemo. ²Nun isin a abi ay kinumang eya de Hisus a sinabi na, “Magtutodu, katinggesan mi a ikamo ay magtutodu a inumapo de Makedepat ta an te nakáyedi ni gepakataka a peyedi yu be an nappadikamo i Makedepat.”³ Tinumubeg i Hisus, “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a be an panganak a liwet i misan ino a agta ay an nappatud a te kapangyedihan i Makedepat de innawa na.”⁴ Tinanto ni Nikodemo eya, “Papalano man a panganak a liwet i agta be eya ay matande di? Ay an nappatud a nakesilong pa a liwet i misan ino de tiyen ni ina na a panganak a liwet.”⁵ Sinabi ni Hisus, “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a be an panganak gepo de orat pati de Isipritu i misan ino a agta ay an nakoduman de kataanan nun Makedepat.”⁶ Ta i pinanganak ni agta ay agta la misan ay i pinanganak ni Isipritu ay kaleduwa ni agta a gepakikaisin de Makedepat.⁷ Kanya wet kamo magtaka de pesabi ko a oyo dikamo, a depat a panganak a liwet i

belang agta. ⁸ Halimbewa ay geiyup i palos ti deno na buot ta peikna yu i tinog na misan ay an yu katinggesan ti deno inumapo o ti deno pa agow. Maginon pala ay an yu katinggesan a ti papalano pinanganak ni Isipiritu i agta.” ⁹ Sinabi ni Nikodemo, “Ay talage a ang ko katinggesan a ti papalano a nangyeyedi i oyo.” ¹⁰ Tinumubeg i Hisus, “Magtutodu kamo pampa de Israel. Ay kanugun a an yu katinggesan i oyo. ¹¹ Talage a matud ay pesabi ko di dikamo i katinggesan mi a matud pati pepamatoden mi i kinta mi misan ay an yu petanggep i pagpamatud mi.

¹² “Be an yu papanulusionan i pagtodu ko tungkul de bowon a edup dio de putok i ay talage ay an yu pala ponulusionan i sasabi ko tungkul de bege de langot. ¹³ Nano ay an te dinumaditas de langot ti an ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta, a linumusong ngona a inumapo de langot. ¹⁴ Pati ti papalano a dinitas ni Moises i bebek a tangso de kew duman de lugel a ilang nun nowon ay maginon pala a depat a deditas de kew i ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta, ¹⁵ tangani i misan ino a nonulusun deko ay magkaduman ni edup a an te kalog.” Inon i sinabi ni Hisus de Nikodemo.

¹⁶ Ta dehil de hanga a masakut a pagbuot ni Makedepat de kaagtaan dio de putok i ay binoy na i kádu a Anak na a nagpakalibun tangani i misan ino a nonulusun diya ay gekaduman ni edup a an te kalog, a am pan nakkiblag de Makedepat. ¹⁷ Ta pinakang ni Makedepat i Anak na dio de putok i tangani nalligtas i kaagtaan dehil diya, a wet na ide hahatolan. ¹⁸ Kanya i misan ino a nonulusun diya ay an hahatolan misan ay i an nanulusun diya ay hinatolan di ta an eya nanulusun de kádu a Anak nun Makedepat. ¹⁹ Hinatolan di ide ta nakadio di de putok i, i salong a gepatallang de esip ni agta ide misan ay an de tinanggep ta buot de la i madumos a esip dehil de malot a pagyedi de. ²⁰ Talage ay i nagkeedup de mammalotin ay pekapoyen na i salong, a am pala gelane de salong tangani wet na ketinggesan i pagyedi na a malot. ²¹ Misan pan ay i nagkeedup de kamatoden ay gelane de salong. Ta de maginon ay pepakita na a i pagyedi na ay nappaayun de kabuotan ni Makedepat.

I Hisus Pati Huwen A Maglilenod

²² Pagkatapos ni oyo ay i Hisus pati mag-aadel na ide ay kinumulukang de buluberiyu de sákup ni Hudia. Duman ay tinumaan eya a ayun de ta i kaagtaan ay pinalinod ni Hisus. ²³ Misan ay i Huwen pala ay gelinod de lugel a inon a alane de lugel a Salim ta hanga i orat duman pati gekang diya i kaagtaan a gepalinod ide diya. ²⁴ Ta am pa nabbilanggo i Huwen.

²⁵ Nano ay i isin a Hudyo pati tipide a mag-aadel ni Huwen ay nagitinalo ide tungkul de paglinod ni Huwen pati pagpalinod ni Hisus. ²⁶ Ta dingan kinumang ide de Huwen ta sinabi de diya, “Magtutodu, un lalaki a ayun yu de dipa ni Horden a pinamatoden yu ay maglilenod pala

ta gekang kon diya i kamakmokan.” ²⁷Tinumubeg i Huwen, “Be maginon ay petanggep na la i kapangyedihan a peboy diya ni Makedepat. ²⁸Ta ikamo di pala i gepamatud de sinabi ko a an ako i Kristo a Pinangako nun Makedepat ta dinodul ok la a naona diya a gesabi ni tungkul diya.

Te Kasalegen I Huwen Tungkul De Kristo Pati Manga Gepanulusun

²⁹“Halimbewa i mahuna a kákasal ay para de lalaki la a kákasal. I ayun a geilat de pagdetong ni lalaki a kákasal ay nagkasalig a masakut be iknain na a nasurutsurotan di i kákasal ide. Maginon pala ay nagkasalig ok di a masakut nano. ³⁰Ta eya ay depat a nappa ni maditas pa ta ako pan ay depat a nappa ni masidong pa.” Inon i sinabi ni Huwen a Maglilenod.

Te Duman Eya A Inumapo De Langot

³¹Nano ay i gepo de ditas ay te kapangyedihan pa de pesan misan i tage putok ay gesurut ni tungkul de attanan dio de putok i. Talage a i gepo de langot ay maditas pa de pesan. ³²Pati pepamatoden ni gepo de ditas i inikna pati kinta na de langot misan ay i kamakmokan ay an gepanulusun de pagpamatud na. ³³Misan pan ay i getanggep de pagpamatud na ay gepamatud pala a i Makedepat ay te kamatoden. ³⁴Ta eya a dinodul dio ni Makedepat ay gesubi ni surut nun Makedepat ta gekaduman eya ni pesan a kapangyedihan ni Ispiritu. ³⁵Pebuot ni Ama i Anak na ta binoy diya ni Ama i kapangyedihan de pesan. ³⁶I gepanulusun de Anak ay te edup a an te kalog misan i an gepanulusun de Anak ay an eya gekaduman ni edup a an te kalog ta gekaduman eya ni padusa ni Makedepat magpakapide pa man.

I Hisus Pati Mahuna A Tage Samaria

4 ¹⁻²Nano ay nabereta nun Pariseo ide a te duman di a namas pa a makmuk a getalinga a gepalinod de Hisus, a an di masakut de Huwen. (Misan ay i kamatoden ay an i Hisus i gelinod ta un mag-aadel na la ide.) Nun matinggesan yo a bereta ni Hisus ³ay tinumotul eya de sákup ni Hudia a inumampulang de sákup ni Galilea. ⁴Misan ay depat a de sákup ni Samaria eya nesila. ⁵Kanya pagsila de de sákup ni Samaria ay dinumatong ide Hisus de isin a benwaan a Sikar a alane de kaengin a binoy ni Hakob de anak na a Hose nun nowon. ⁶Duman un bubun a madisalad ni Hakob ta linumipa i Hisus de alane ni bubun ta nagkapagel eya de pagtotul na. Nun nanon ay udto di.

⁷Te isin a mahuna a tage Samaria a dinumatong tangani nátabu. Sinabi diya ni Hisus, “Byien ok mo tebe ni orat.” ⁸(An duman un mag-aadel na ide ta kinumang ide de benwaan a nágetang ni pápangan.) ⁹Nagtaka i mahuna ta sinabi na de Hisus, “Ikaw ay Hudyo, ako ay tage

Samaria. Ano ta geaged ka deko ni einom?” Sinabi na inon ta an magayun i Hudyo ide pati tage Samaria ide.¹⁰ Tinumubeg i Hisus diya, “Ti katinggesan yu la ti ano i peboy ni Makedepat pati ti ino ok a geaged dikamo ni einom ay ikamo tebe i náaged deko ta bebiyen ko pan ikamo ni orat a geboy ni edup.”¹¹ Sinabi nun mahuna, “Ang kamo te panabu ay madisalad i bubun i. Deno kamo nangamit ni orat a geboy ni edup?¹² Inuminom i kaapoapohan mi a Hakob, mangának na pati manga hayup na. Te kapangyedihan kamo pa man de Hakob a nagboy dikami ni bubun a oyo?”¹³ Tinumbeg i Hisus, “I neinom ni orat a oyo ay noohaw a liwet,¹⁴ misan ay i neinom ni orat a boboy ko diya ay an di noohaw magpakapide pa man. Ta i orat a boboy ko diya ay nappa ni magi bukal de innawa na, a nomoy diya ni edup a an te kalog.”¹⁵ Sinabi nun mahuna, “Biyen ok yu tebe ni orat a pesabi yu tangani wet ok di noohaw pati nedio a nátabu ni orat.”¹⁶ Sinabi ni Hisus, “Umuli kamo ta ikagin yu dio i bebi yu.”¹⁷ Tinubeg nun mahuna, “Anok te bebi.” Sinabi ni Hisus, “Matud i sinabi yu a ang kamo te bebi¹⁸ ta lima di i napa ni bebi yu ta i ayun yu nano ay an yu bebi kanya matud i sinabi yu.”¹⁹ Sinabi nun mahuna, “Ay katinggesan ko di a ikamo ay magsasabi nun Makedepat.²⁰ Nano ay dio nagpodi de Makedepat i kaapoapohan mi ide de kalasan a oyo misan ay ikamo a manga Hudyo i gesabi a de Herusalem la pepodi i Makedepat.”²¹ Tinubeg ni Hisus i mahuna, “Mahuna, manulusun kamo deko a nádetong i panahon a popodi yu i Ama a Makedepat a an la de kalasan o de Herusalem man.²² Ikamo a tage Samaria ay an yu peabuyenan i Makedepat a pepodian yu misan pan ay ikami a manga Hudyo ay peabuyenan mi i pepodian mi ta i maglilitgas ay gepo la de Hudyo ide.²³ Talage a gedetong i panahon, a nano dingani, a i matud a pepodi ide de Ama ay pepodi a nappaayun de kamatoden pati de kaleduwa a gepakikaisin diya. Ta i oyo ide i pelawag ni Ama a pagpodi diya.²⁴ Talage a i Makedepat ay Isipitu kanya depat a podiin eya ni gepodi ide a nappaayun de kamatoden pati de kaleduwa a gepakikaisin diya.”²⁵ Sinabi nun mahuna, “Katinggesan ko a nedio i Pinangako nun Makedepat a te ngalan a Kristo. Pagdetong na ay eya i gesabi dikitam ni pesan.”²⁶ Tinubeg ni Hisus, “Akod yo a gepakisurut dikamo.”

²⁷ Ta dingan dinumatong di un mag-aadel na ide. Naloktat ide nun kinta de a gepakisurut i Hisus de mahuna misan ay an ide nagtanto, misan isin, a ti ano i buot ni mahuna o ano ta gepakisurut i Hisus diya.²⁸ Pagdetong de ay winalat ni mahuna un pantabu na ta inumampulang de benwaan a sinabi na nunde tage duman ide,²⁹ “Sumut kamo deko ta paglawagin yu i agta a gesabi deko ni pesan ko a yinadi. Makati eya di un pesabi a Kristo?”³⁰ Kanya binumulwag ide de benwaan ta kinumang de Hisus.

³¹ Nun pakang pa ide de Hisus ay an la pakosa a sila ay sinabi ni mag-aadel na ide de Hisus, “Magtutodu, mamangan kamo di.”³² Misan ay

tinubeg na dide, “Ako ay te pápangan a an yu katinggesan.”³³ Kanya natulutantoan ide a te nangadde man diya ni pápangan.³⁴ Dingan sinabi dide ni Hisus, “I pápangan ko ay i yediin i pepayedi ni Makedepat a nagdodul deko pati tumalinga ok de kabuotan na.

³⁵“Nano ay pesabi yu a apat pa a bulan ay dingan tigguto di misan ay pesabi ko pan dikamo a paglawagin yu i agta ide a gedetong ta ide ay nappahande a nonulusun deko a magi kaparayen a inogen di a nappatud a goguto.³⁶ Talage a i magguguto a gepaabut deko ni kaagtaan ay nátanggep ni bilos a geapo de Makedepat ta i ginuto a geabut deko ay gekaduman ni edup a an te kalog. Ta de maginon ay nagkasalig di a magkakoloy i magpapasok ni surut nun Makedepat pati magguguto a gepaabut deko ni kaagtaan.³⁷ Matud i pigsabiin a den ni agta a, ‘I tipide i gepasok ta i kakmukan pan i geguto.’³⁸ Pedodul ko ikamo tangani magguto ni an yu pinasok ta buot ko a sasabi a hanggen nunde gepo ay nagsabi i manga katabeng ni Makedepat ni surut na de kaagtaan ta nano ay ikamo i te pagkakataon a gepaabut deko ni kaagtaan.” Inon i pagtodu ni Hisus de mag-aadel na ide a te talinghage.

³⁹⁻⁴⁰Kanya nun paglane di de Hisus ni tage Samaria ide de inon a benwaan ay nagpanulusun ide diya dehil de pagpamatud ni mahuna a sinabi ni Hisus i pesan a yinadi na. Ay inaged ni makmuk a tage Samaria a nekitaan i Hisus dide ta maginon i yinadi na ni aduwa a adow.⁴¹ Ta makmuk pa a nagpanulusun de Hisus nun inikna de i surut na⁴² kanya sinabi de de mahuna, “Gepanulusun kami nano a an dehil de sinabi mo ta dehil la de inikna mi a pagsurut na. Peabuyenan mi a eya ngani i magliligtas ni kaagtaan a pesan dio de putok i.” Inon i sinabi de.

Pepapiyon Ni Hisus I Isin A Anak Ni Te Kapangyedihan Ni Gubyerno

⁴³Pagkatakig ni aduwa a adow ay tinumotul i Hisus de Samaria a paagow de Galilea.⁴⁴ Nano ay nagpamatud i Hisus a an te misan ino a magsasabi a pegelang de sadile na a lugel.⁴⁵ Misan ay pagdetong nide Hisus de Galilea ay piyon i pagtanggep diya ni tage lugel na ta kinta de pala i pesan a yinadi na duman de Herusalem nunde kaadowen. Ta ide pala ay dinumuman de kaadowen ni Paskuwa.

⁴⁶Kinumang a liwet i Hisus de beriyu a Kana de Galilea a duman na yinadi a tayug a malanis i orat. Nano ay duman pan de benwaan a Kapernam ay te isin a te kapangyedihan ni gubyerno. Ay i anak na a lalaki ay te orom.⁴⁷Nun nabereta na a inumampulang i Hisus de Galilea a inumapo de Hudia ay kinumang eya de Hisus a geaged a sumut diya tangani papiyonin ni Hisus i anak na a gehingalo di.⁴⁸ Sinabi diya ni Hisus, “Hanggen ang kamo nekita ni gepakataka o tandé ay ang kamo nonulusun.”⁴⁹ Sinabi ni te kapangyedihan, “Tam di tebe, Magtutodu, dingan pa malibun un anak ko.”⁵⁰ Tinumubeg i Hisus, “Umuli kamo di

ta piyon di un anak yu.” Inon i sinabi ni Hisus ta nanulusun un lalaki de surut na ta inumuli eya.⁵¹ De bektas pa ay natagbu di eya nun katabeng na ide ta sinabi de a piyon di un anak na.⁵² Kanya tinanto na di a, “Ano man a odes a napiyon eya?” Tinubeg de eya a, “Naeyenan ni lagnat na depun, ni kaisin a odes ni udto.”⁵³ Ay naesip nun ama nun te orom a maginon a odes nun sinabi ni Hisus a, “Piyon di un anak yu.” Kanya eya pati kamittanak na ide ay nagpanulusun de Hisus.⁵⁴ I oyo i káduwa a gepakataka a yinadi ni Hisus de Galilea pagkadetong na a inumapo de Hudia.

Te Duman A Pagpapiyon De Limbok A Betesda

5 ¹Pagkatakgi ni untik a panahon ay te kaadowen i Hudyo ide ta kinumang pala i Hisus de Herusalem. ²Nano ay de Herusalem aye hanga a limbok a i ngalan na de surut a Hebreo ay Betesda. Iwina a orat ay alane de pintohan a pesilongan ni topa ide de Herusalem. De kulukaginglan ni orat ay te lima a beloy a an te sagbong ³ta duman kaideide i makmuk a te orom, bulag, pilay pati lungpo a peilat de a umiwas un orat. ⁴Ta be magkabuyo ay te panahon a gelusong i anghel ta pebungaybungay na un orat dingan i tagibu a makadeorat, pagkatapos a pagbungaybungay nun orat ay nepiyon eya misan ano i orom na. ⁵Nano ay te duman a isin a lalaki a tiluwon a puwu pati walo di a taon a te orom. ⁶Nun kinta eya ni Hisus ta katinggesan na a naloy di eya a te orom ay tinanto eya ni Hisus, “Buot mo man a pumiyan ka?” ⁷Tinumubeg i te orom, “Magtutodu, an te nág-atid deko de orat be gebungaybungay ta paduman ok pa ay te naona di deko a kakmukan.” ⁸Sinabi diya ni Hisus, “Gumiyos ka di ta addein mo i pig-eden mo na a matulutotul ka di.” ⁹Ay tambing a pinumiyon un lalaki ta inadde na un pig-eden na a nakatotul di.

Nano ay nun nanon pan ay adow ni paimloy ¹⁰kanya sinabi ni manga ponu a Hudyo de lalaki a pinapiyon a, “Adow ni paimloy nano ta an nappaayun de pagdodul tam a addein mo i pig-eden mo na.” ¹¹Misan ay tinumubeg eya, “Ay i nagpapiyon deko i nagsabi a addein ko i pig-eden ko a matulutotul ok di.” ¹²Dingan eya ay tinanto de, “Ino i nagsabi dikaw a addein mo i pig-eden mo na a nakatotul ka di?” ¹³Misan ay an na inabuyenan ti ino i nagpapiyon diya ta tinumotul di i Hisus ta makmuk i agta duman. ¹⁴Pagkatapos ay kinta eya ni Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat ta sinabi na diya, “Nano ay piyon ka di kanya wet ka di magkasala a liwet ta makati namas pa a malot i násapit dikaw.” ¹⁵Dingan tinumotul i lalaki ta sinabi na de manga ponu a Hudyo a i Hisus i nagpapiyon diya. ¹⁶Kanya dehil de inon ay te gengsa ide de Hisus, a te gepo a getulutanto diya ta eya ay nagpapiyon de adow ni paimloy. ¹⁷Misan ay sinabi dide ni Hisus, “I Ama ko ay geyedi ni kapiyonan misan

kapide kanya geyedi ok pala ni maginon.” ¹⁸Gepo de inon a surut na ay namas di a pinelit de a bunoin eya ta an getalinga de ugeli de a tungkul de adow ni paimloy. Ta namas pa ay pesabi na a i Makedepat i Ama na ta de maginon ay pepadepade na i sadile na de Makedepat.

Te Duman A Kapangyedihan I Pineta Nun Makedepat

¹⁹Tinumubeg dide i Hisus ta sinabi na a “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a ako a Anak ay anok geyedi ni misan ano dehil de sadile ko a kabuotan ta i peyedi ko la ay i pekita ko a peyedi ni Ama ko. I peyedi ni Ama ay inon pala i peyedi ko a Anak. ²⁰Ta pebuot ni Ama i ako a Anak kanya pepakita na deko a Anak i pesan a peyedi na. Pati pan de panahon a nádetong ay pepakita na deko a Anak i namas pa a gepakataka de oyo ta getaka kamo ngani a pesan. ²¹Ta ti papalano a te kapangyedihan i Ama a pepakaedup na i nalibunin, a bebiyen na ide ni edup ay maginon pala pebiyen ko a Anak ni edup i misan ino a buot ko a pakeedup. ²²Pati an gepadusa i Ama de misan ino ta binoy na deko a Anak na i pesan a kapangyedihan a magpadusa, ²³tangani gelangin ni pesan i ako a Anak a magi paggelang de de Ama. Ta i an gegelang deko a Anak ay am pala gegelang de Ama a nagdodul deko. ²⁴Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i getalinga de surut ko, a nonulusun pala de nagdodul deko ay te edup a an te kalog. An di eya podusahan ta te edup di a bowon, a an di pala nakkiblag de Makedepat.

²⁵“Talage a matud ay pesabi ko dikamo a nádetong i panahon, a nano dingani, a i nakiblag di ide de Makedepat dehil de mammalotin de ay eikna de i olang ko a Anak nun Makedepat ta dingan te duman dide a nátalinga deko, a nátanggep ni edup a bowon. ²⁶Ta ti papalano a i Ama ay pegepoan ni edup a an te kalog ay maginon pala i Anak ay biniyen na ni kapangyedihan a napa ni pegepoan ni edup a an te kalog. ²⁷Ta biniyen ok na pala ni kapangyedihan a gehatol ta aka i Pineta nun Makedepat a napa ni agta. ²⁸Wet kamo magtaka de oyo a pesabi ko ta nádetong pala i panahon a eikna ni nalibunin de pigtaporan i olang ko. ²⁹Ta ide ay liwet a needup, a nobulwag de táporan de. I pesan a nagyedi ni piyon ay pakeedup a bebiyen ni edup a an te kalog ta i pesan a nagyedi ni mammalotin ay pakeedup a nátanggep ni padusa a an te kalog.

Te Duman A Gepamatusd Tungkul De Hisus

³⁰“Talage a anok geyedi ni misan ano dehil de sadile ko a kapangyedihan ta gehatol ok la a nappaayun de pesabi deko ni Ama a Makedepat. Kanya matud i paghatol ko ta an i kabuotan ko i peyedi ko ta i kabuotan la ni nagdodul deko. ³¹Nano ay be aka la i gepamatud tungkul de sadile ko ay wet yu tanggepa inon a pagpamatud ko. ³²Misan ay te duman a isin pa, a i Huwen a Maglilenod, a gepamatud tungkul

deko ta katinggesan ko a matud i pagpamatud na tungkul deko. ³³Ta nun dinodul yu i katabeng yu ide de Huwen ay nagpamatud pala eya dikamo ni kamatoden tungkul deko. ³⁴Nano ay ang ko kaelangan i pagpamatud ni agta misan ay pesabi ko la yo tangani nalligtas kamo. ³⁵Nun nanon ay i Huwen ay magi matallang a salong a nagpatallang ni esip ni agta ide ta ikamo ay nasalig ni untuk a panahon de tallang na a i pagtodu. ³⁶Misan nano ay te gepamatud tungkul deko a namas pa de pagpamatud ni Huwen ta i gepakataka a pepayedi deko ni Ama ay inon ide i gepamatud tungkul deko ta pepakita de a ako ay dinodul ni Ama. ³⁷Pati pan i Ama a nagdodul deko ay gepamatud pala tungkul deko misan ikamo ay an yu pa inikna eya o kinta man. ³⁸Talage a an naddeinnawa yu i surut ni Ama ta anok yu pepanulusunan a dinodul na. ³⁹Gadel kamo a masakut de kasulatan ide nun Makedepat ta peesip yu a de pagbesa yu ay gekaduman kamo ni edup a an te kalog. Nano ay inon a kasulatan ay gepamatud tungkul deko. ⁴⁰Misan ay an yu pan buot a nonulusun deko tangani magkaduman kamo tebe ni edup a an te kalog.

⁴¹“Talage a ang ko buot a podiin ok ni agta ide ⁴²misan ay peabuyenan ko i buot yu ta katinggesan ko ngani a ang kamo te pagbuot de Makedepat. ⁴³Dinumatong ok di dehil de kapangyedihan ni Ama misan anok yu petanggep. Nano ay nádetong i kakmukan dehil de sadile na a kapangyedihan ay petanggep yu ngani. ⁴⁴I buot yu la ay i paggelang ni belang isin dikamo ta an i paggelang a gepo de Makedepat kanya an nappatud kamo a nonulusun diya. ⁴⁵Wet yu esipa a ako i gesumbong de Ama ko a ikamo ay malot ta i Moises a peasaan yu i gesumbong a malot kamo. ⁴⁶Ta be talage a peppanulusunan yu i solat ni Moises ay ako ay peppanulusunan yu pala ta eya ay nagsolat tungkul deko. ⁴⁷Misan ay be dehil de an yu peppanulusunan i solat na ide ay talage a ang kamo gepanulusun de surut ko ide.” Inon i sinabi ni Hisus de tage Herusalem ide nun duman pa ide Hisus.

Peungut Ni Hisus I Lima A Lebu A Lalaki (Mt. 14:13-21; Mk. 6:30-44; Lu. 9:10-17)

6 ¹Nun máloy di ay dinumapit ide Hisus de dipa ni uluataben a Galilea a i uluataben a Tiberias. ²Ay inumabut diya i makmuk a agta ta kinta de i gepakataka a yinadi na de pagpapiyon na de te manga orom. ³Sinumakat ngona i Hisus de karipakip ni kalasan a ayun na un mag-aadel na ide ta linumipa duman. ⁴(Alane di nun nanon a panahon i kaadowen ni Paskuwa nun Hudyo ide.) ⁵Nun sinumayéd i Hisus ay kinta na a gedetong i makmuk a agta. Tinanto na i Pilepi, “Ti deno kitam nanggegetang ni tinapay a pápangan ni agta ide a oyo?” ⁶(Sinabi na yo tangani subukan na i Pilepi a ti ano i sasabi na ta katinggesan ni Hisus i yeredi na.) ⁷Tinumubeg i Pilepi, “Misan halage a isin a lebu pati lima a dian a peso a tinapay ay an nosukul

ngani a pápangan ni makmuk a masakut a agta a magiyo.”⁸ Dingan i isin de mag-aadel na ide a i Andres a wele ni Simon Pedro ay sinabi na de Hisus a,⁹ “Te duman a i isin a anak a lalaki a te adde ni lima a tinapay pati aduwa a ikan misan ay panganó tam yo de magiyo a kamakmuk ni agta.”¹⁰ Tinubeg ni Hisus, “Palipain yu i kaagtaan.” Ta duman de lugel a inon ay te kadémóan a malawa kanya nagilinepa ide a pesan ta i manga lalaki ay manga lima a lebu.¹¹ Ta inamit ni Hisus un tinapay a nagpasalamat de Makedepat dingan pinabuluboy na dide a kalipalipa. Maginon pala i yinadi na nunde aduwa a ikan ta ide a pesan ay biniyen hanggen buot de.¹² Nun nakapangan di ide a pesan a sukul ay sinabi na de mag-aadel na ide, “Tipunin yu i kulukapisang a an naibus tangani an nakanugun.”¹³ Maginon ngani i pagtipun de de an naibus a kulukapisang a inumapo de lima a tinapay a pinangan ni kaagtaan ta nakapino ide ni sangpuwu pati aduwa a gelálan.¹⁴ Nun kinta ni kaagtaan i oyo a gepakataka a yinadi ni Hisus ay sinabi de, “Matud dingani a eya i magsasabi a pinangako a nedio de putok i.”¹⁵ Inabuyenan ni Hisus a buot ni agta ide a pepelit de eya a yeysi de a hari kanya sinumakat eya a liwet a lallan a paagow de pagotan.

Getotul I Hisus De Disapow Ni Orat

(Mt. 14:22-33; Mk. 6:45-52)

¹⁶ Misan nun nodumos di ay dinumolug i mag-aadel na ide de kaginglan ni uluataben.¹⁷ Nun abi di a am pa i Hisus ay sinumakoy ide de bengka a dinumapit a paagow de Kapernam.¹⁸ Misan i palos ay sinumilog a nagpahangain ni desi.¹⁹ Nun makaawet ide ni manga anim a kilometro ay kinta de i Hisus a getotul de disapow ni atab a palane de bengka ta ide ay natakut.²⁰ Misan ay sinabi na dide, “Wet kamo matakut ta ako yo.”²¹ Ay nagkasalig ide a pinasakoy de i Hisus de bengka ta taming a sinumangrad un bengka nunde paagowen de.

Pelawag Ni Manga Agta I Hisus

²²⁻²⁴ Nun kinábiabian di ay duman pa nunde dipa nun uluataben i makmuk a agta a alane pa nunde lugel a pinamanganan de ni tinapay, pagkapagsalamat ni Panginoon. Kinatinggesan de a isin la i bengka ni mag-aadel na ide pati kinatinggesan de pala a an sinumut i Hisus dide nun dinumapit i mag-aadel na ide a paagow de Kapernam. Nagtaka i kamakmokan nun an de kinta i Hisus kanya nun dinumatong pan i tipide a bengka a inumapo de benwaan a Tiberias a dinumong de alane de ay dingan dinumapit ide a paagow pala de Kapernam tangani lalawag de i Hisus.

I Hisus I Pápangan A Geboy Ni Edup

²⁵ Nun kinta de i Hisus pagdetong de nunde dipa ay tinanto de eya, “Magtutodu, kapide kamo pa man dio?”²⁶ Tinumubeg i Hisus, “Talage

a matud ay pesabi ko dikamo a pelawag ok yu la dehil de pápangan a tinapay a nakabiyag dikamo ta an dehil de gepakataka a gepamatud tungkul de kapangyedihan ko. ²⁷Pesabian ko ikamo a wet magpagel dehil de pápangan a nagkoubus ta magpagel kamo la dehil de inon a magi pápangan a an nagkoubus, a geboy ni edup a an te kalog. Ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay geboy ni oyo dikamo ta binoy deko ni Makedepat a Ama i kapangyedihan na.” Inon i sinabi ni Hisus. ²⁸Kanya eya ay tinanto de, “Ano i depat mi a yeyedti tangani mayedi mi i kabuotan ni Makedepat?” ²⁹“I oyo i pepayedi dikamo ni Makedepat a manulusun kamo deko a dinodul na.” Inon i tinubeg ni Hisus. ³⁰Kanya tinanto de eya, “Ano i naapekita yu a gepakataka tangani nonulusun kami dikamo? Ano i yeyedti yu? ³¹Ta i kaapoapohan tam ide ay namangan ni pápangan gepo de langot a te ngalan a mana nun duman ide de lugel a ilang. Ta te duman de kasulatan a, ‘Biniyen ide ni pápangan gepo de langot.’” Inon i sinabi de. ³²Tinumubeg i Hisus dide, “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a an i Moises i nagboy de kaapoapohan yu ide ni pápangan a gepo de langot ti an i Ama ko pati i Ama ko pala i geboy dikamo nano ni matud a pápangan a gepo de langot. ³³Ta i pápangan a peboy ni Makedepat dikamo ay eya a linumusong a gepo de langot, a geboy ni edup a an te kalog de kaagtaan dio de putok i.” ³⁴Sinabi de de Hisus, “Biyen yu tebe ikami a ugnay ni pápangan a inon.” ³⁵Tinubeg na, “Ako i pápangan a geboy ni edup ta i misan ino a gelane a nonulusun deko ay an netigeng o noohaw kapide man.

³⁶“Nano ay magi sinabi ko ay ang kamo nanulusun deko misan kinta yu di i pagyedi ko a gepakataka. ³⁷I pesan a peboy deko ni Ama ay gelane deko ta i gelane deko ay ang ko pangalow. ³⁸Ta ako ay linumusong gepo de langot tangani yeyedti ko i kabuotan ni nagdodul deko, a an i kabuotan ko a sadili. ³⁹Ta i oyo i kabuotan na a wet ko pabiyaan a nallagelag i misan isin de binoy na deko ta pakeedup ko ide a liwet de inapóan a adow. ⁴⁰Talage a oyo i kabuotan ni Ama ko a i pesan a geabuya deko a Anak pati nonulusun ay gekaduman ni edup a an te kalog ta ide ay pakeedup ko a liwet de inapóan a adow.” Inon i sinabi ni Hisus.

⁴¹Misan ay i manga ponu a Hudyo ay nasurutsurotan ni malot tungkul de sinabi na a eya i pápangan gepo de langot. ⁴²Kanya sinabi de, “Amman la iwina a Hisus i anak ni Hose? Ta peabuyenan tam pan a masakut i ama pati ina na kanya an matud i sinabi na nano a eya ay linumusong gepo de langot.” ⁴³Kanya tinubeg ide ni Hisus, “Wet kamo masurutsurotan ni malot de sulusadile yu tungkul de sinabi ko. ⁴⁴Ta an te nakálane deko be an ngona tatabengan eya ni Ama a Makedepat a nagdodul deko ta i nonulusun deko ay liwet ko a pakeedup de inapóan a adow.” ⁴⁵Sinabi ni Hisus a tuloy, “Te duman de kasulatan ni magsasabi ide a den a magiyo, ‘I pesan a agta ay totoduan ni Makedepat.’ Talage

a i belang gepatalikngoy pati gekatingges de Ama ay ide i gelane deko. ⁴⁶Misan ay ang ko buot a sasabi a te nakakita di de Ama ta i ako la a inumapo diya i kinumita a matud de Ama. ⁴⁷Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i nonulusun deko ay te edup a an te kalog. ⁴⁸Ta ako i pápangan a geboy ni edup a inon. ⁴⁹Katinggesan ko ngani a i kaapoapohan yu ide ay namangan ni mana a pápangan de lugel a ilang misan ay an ide nagkaduman ni edup a an te kalog dehil de inon a mana. ⁵⁰Ta ako pan i matud a pápangan gepo de langot tangani i belang gepangan ay an nakkiblag de Makedepat, a gekaduman pan ni edup a an te kalog. ⁵¹Ako i pápangan a pegepoan ni edup a gepo de langot ta needup magpakapide pa man i námangan ni oyo. Ta i pápangan a boboy ko tangani needup i kaagtaan dio de putok i ay i lawes ko i.” Inon i pagtodu ni Hisus.

⁵²Ay dehil de inon ay natulutaloan i manga ponu a Hudyo ta sinabi de, “Ti papalano man a naboboy dikitam ni oyo a agta i lawes na tangani mapangan tam?” ⁵³Kanya sinabi ni Hisus dide, “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a be an yu pápangan i lawes ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta pati einom yu i sagu ko ay ang kamo gekaduman ni edup a an te kalog. ⁵⁴Ta i gepangan ni lawes ko pati geinom ni sagu ko ay gekaduman ni edup a an te kalog ta eya ay pakeedup ko a liwet de inapóan a adow. ⁵⁵Ta i lawes ko i matud a pigpanganin pati sagu ko i matud a pig-inomin. ⁵⁶I gepangan ni lawes ko pati geinom ni sagu ko ay gepakikaisin deko ta gepakikaisin ok pala diya. ⁵⁷I Ama a nagdodul deko ay i pegepoan ni edup ta ako ay nagkeedup dehil diya pati maginon pala i misan ino a gepangan deko ay nagkeedup eya dehil deko. ⁵⁸Kanya ako i pápangan gepo de langot ta i gepangan ni oyo ay gekaduman ni edup a an te kalog. Misan i kaapoapohan yu ide a nalibunin de lugel a ilang ay an nagkaduman ide ni edup a bowon misan namangan ide ni pápangan a mana.” ⁵⁹Inon ngani i sinabi ni Hisus nun eya ay nagtodu de pigmitengan ni Hudyo ide de Kapernam.

I Oyo I Surut I Geboy Ni Edup A An Te Kalog

⁶⁰Nano ay nun inikna yo ni kamakmokan a nappaabut diya ay sinabi de, “Ay mahedep i oyo a pagtodu ta talage a an nappatud a nakatanggep ni oyo.” Inon i pinasurutsurotan de a an peikna ni Hisus ⁶¹misan ay katinggesan na i pinasurutsurotan ni kamakmokan a nappaabut diya kanya sinabi na dide, “Dehil man de inon a pagtodu ko ay wawalat ok yu man di? ⁶²Ay ano man i eesip yu tungkul deko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta be kekita ok yu a násalakat de den ko a kataanan? ⁶³I Ispiritu la nun Makedepat i geboy ni edup a bowon ta an yo nayeyedi ni agta. Kanya i surut ko gepo de Ispiritu ay eya ngani i nomoy ni edup a an te kalog. ⁶⁴Misan ay te tipide dikamo a an geganlusun deko.” Inon i sinabi ni Hisus ta kinatinggesan na a hanggen pa nun de gepo, ti ino ino

i an nonulusun diya pati ti ino pala i gepadekop diya. ⁶⁵Dingan sinabi na pala, “Kanya kangwoni ay sinabi ko dikamo a an te nakálane deko be an ngona tatabengan eya ni Makedepat.”

⁶⁶Pagkasabi na ninon ay makmuk de manga nappaabut diya i nagilinayu di diya a an di ide gepinagsut. ⁶⁷Kanya tinanto ni Hisus i sangpuwu pati aduwa, “Ay kati ikamo pa man la ay buot yu di a gitinotul?” ⁶⁸Tinumubeg i Simon Pedro diya, “Panginoon, dino kami paagow ta nappa dikamo la i surut a geboy ni edup a an te kalog. ⁶⁹Pati geganulusun kami a katinggesan mi di pala a ikamo i Kristo a Anak nun Makedepat a an te kalebunan.” ⁷⁰Sinabi ni Hisus, “Talage a ikamo la a sangpuwu pati aduwa i pineta ko misan isin dikamo ay gepakikaisin de Satanas.” Inon i sinabi ni Hisus, ⁷¹ta i pesabi na ay i Hodes a anak ni Simon Iskariyote ta i Hodes ay isin de sangpuwu pati aduwa a gepadekop de Hisus.

An Gepanulusun I Manga Wele Ni Hisus

7 ¹Pagkatapos ninon ay sinilasilán ni Hisus i Galilea ta an na buot a sesilasilán i Hudia ta buot eya a bunoin duman nun manga ponu a Hudyo. ²Nano ay an di naaloy ay kaadowen di ni Hudyo ide a te ngalan a kaadowen ni Manga Demade. ³Kanya sinabi de Hisus ni manga wele na, “Bekot ta ang ka tumotul dio a kumang de lugel ni Hudia tangani kitain ni manga geabut dikaw i peyedi mo a gepakataka. ⁴Ta be buot ni agta a eya ay gelangin ay an na ngani petagu i peyedi na kanya ikaw pan ay magpaabuya ka di de pekita ni kaagtaan be matud a te kapangyedihan ka.” Inon i sinabi de diya ⁵ta misan un manga wele na pala ay an nanulusun diya. ⁶Tinubeg ide ni Hisus, “Am pa i oyo i pagkakataon ko a gepaabuya ni kapangyedihan ko misan para dikamo ay magkapadepade i pesan a panahon. ⁷Ta ang kamo kagengsaan ni kaagtaan dio de putok i, misan ako ay kagengsaan ok de ta pepamatoden ko a malot i pagyedi de. ⁸Kumang kamo la de kaadowen ta an ok pa nákang ta am pa i oyo i panahon ko.” ⁹Pagkasabi na ninon ay nawalat eya de Galilea.

Nákang I Hisus De Kaadowen Ni Demadé

¹⁰Pagkatutol ni manga wele na ay kinumang pala i Hisus de kaadowen misan ay an eya nagpakita. ¹¹Misan ay linawag eya duman nun manga ponu a Hudyo ta tinanto de, “Deno i Hisus?” ¹²Ta te duman de kamakmokan ni agta a paulit-uletan a tungkul diya. Sinabi de, “Eya ay piyon a agta.” Sinabi pan ni kakmukan, “Eyen ta eya ay gedeya la ni kaagtaan.” ¹³Misan ay an te nagsurut de peikna ni kamakmokan a tungkul diya ta te takut ide de manga ponu a Hudyo.

¹⁴Nano ay nun tinumakig di i manga apat a adow de kaadowen ay sinumilong i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat a nagtodu.

¹⁵ Nagtaka un manga ponu a Hudyo ta sinabi de, “Ti papalano man a naketingges i oyo a agta ay am pan nag-adel de kaditasan tam a magtutodu a Hudyo?” ¹⁶ Tinumubeg i Hisus, “An gepo deko i pagtodu ko ta gepo la de Makedepat a nagdodul deko. ¹⁷ Pati i misan ino a te buot a nanyeyedi ni kabuotan ni Makedepat ay dingan pepatingges diya ngani a i pagtodu ko ay gepo de Makedepat a an la de sadile ko. ¹⁸ Talage a i agta a te pagtodu a gepo de sadile na ay te buot la a gelangin i sadile na misan pan ay matud a an migdeya i misan ino a getodu tangani gelangin i nagdodul diya.” ¹⁹ Pagkasabi ni Hisus ninon ay sinosol na i te kapangyedihan ide ta sinabi na a, “Talage a binoy ni Moises dikamo i pagdodul ide nun Makedepat misan ay an te misan isin dikamo a getalinga de inon ide.” Dingan tinanto ide ni Hisus, “Bekot ta buot ok yu a bobono?” ²⁰ Nun an yinumamyam i te kapangyedihan ide ay tinumubeg un kaagtaan, “Te libong ka mangani. Inó man i te buot dikaw a nomuno?” ²¹ Tinumubeg pala i Hisus, “Nun sakadow ay pinapiyon ko i isin a agta de adow ni paimloy ta dingan nagtaka kamo. ²² Misan pan ay ikamo be magkabuyo ay de adow ni paimloy ay te pagyedi pala ta papapélatan yu i mangának yu a lalaki de lawes de. Maginon i ugeli a binoy a tagibu ni Makedepat de kaapoapohan tam dingan pa sinolat ni Moises. ²³ Kanya be depat a pepapélatan yu i mangának yu a lalaki de adow ni paimloy tangani petalingaan yu i pagdodul ni Moises ay an piyon a gebulas kamo deko dehil de pagpapiyon ko ni agta de adow ni paimloy. ²⁴ Pesabian ko ikamo a wet kamo maghatol a maparipari dehil de nasalépatan yu la ta kati ang kamo te katinggesan a sukul. Yadi pa a maghatol kamo la dehil de matud a katinggesan yu.”

I Oyo Man Di I Kristo A Pinangako Nun Makedepat

²⁵ Nun pagkasabi ni Hisus ninon ay tinulutantoan ni tipide a tage Herusalem a, “Kasta i oyo di a agta un buot de kon a bobuno? ²⁶ Misan ay pagelawagin yu ta getodu eya de kaagtaan, a an te gesablow de surut na. Makati pan inabuyenan di ni te kapangyedihan ide a eya i Kristo a Pinangako nun Makedepat. ²⁷ Misan ay an nappatud non ta ang kon te katinggesan i misan ino ti deno náapo i Kristo a Pinangako nun Makedepat pagdio na, misan ay katinggesan tam pan ti deno inumapo i agta a oyo.” Inon i pagtalo ni esip de. ²⁸ Kanya malagdu a sinabi ni Hisus nun eya ay nagtodu de beloy a pighandogen de Makedepat ta sinabi na, “Ay anok yu peabuyenan a sukul pati an yu katinggesan ti deno ok inumapo ta anok dinumio dehil de sadile ko a buot. Talage a i nagdodul deko i pegepoan ni kamatoden ta an yu peabuyenan eya. ²⁹ Misan peabuyenan ko eya a masakut ta ako ay inumapo diya ta eya i nagdodul deko.” ³⁰ Pagkasabi na ninon ay binuot de eya a dedekop misan ay an te binumol diya ta am pa dinumatong i odes a pagdekop diya. ³¹ Ay de kamakmokan de Herusalem

ay makmuk a agta ay nagpanulusun de Hisus. Sinabi de, “Ay eya dingani i Kristo a pinangako nun Makedepat a peilat tam ta an di te kakmukan pa a nakáyedi ni gepakataka a namas pa de yinadi ni Hisus.”

Pedodul I Magbebentay Ide A Nánakop De Hisus

³²Nun inikna ni Pariseo ide a pasurutsurotan ni kaagtaan ide i tungkul de Hisus ay nagdodul ide pati manga ponu ni maghahandug ide ni magbebentay de ide tangani dedekop de i Hisus. ³³Misan ay sinabi ni Hisus dide a pesan, “Nakkakoloy ok yu pa ni untik a panahon ta dingan náampulang ok di de nagdodul deko. ³⁴Lalawag ok yu misan ay anok yu kekita ta ang kamo nakoduman deko.” ³⁵Pagkasabi na ninon ay nasurutsurotan i manga ponu a Hudyo a, “Deno man di nay paagow a an tam kekita? Paagow man nay de Hudyo ide a kinumálat de manga benwaaan ni an Hudyo, a getodu pala eya de an Hudyo ide? ³⁶Ano i buot na a sasabi nun sinabi na a lalawag tam eya misan ay an tam kekita ta ang kitam kon nakoduman diya?” Inon i pinasurutsurotan de.

Te Duman A Orat A Geboy Ni Edup A An Te Kalog

³⁷Nano ay de inapóan pati mahalage a adow ni kaadowen ay inumuddi i Hisus ta malagdu a sinabi na, “Be te duman a nagkoohaw ay depat a nálane deko a neinom. ³⁸Ta te duman de kasulatan a, ‘I misan ino a nonulusun deko ay gepo de innawa na ay nobukal a nobulus i orat a geboy ni bowon a edup de kakmukan.’” ³⁹Nano ay i oyo a sinabi ni Hisus ay tungkul de Isipitu a tatanggep ni belang gepanulusun diya ta nun panahon a inon ay am pa binoy i Isipitu nun Makedepat ta am pa gepangyedi i panahon a pakaedup di a liwet i Hisus a te kapangyedihan di de pesan.

Nakkulukiblagen I Kaagtaan Dehil De Hisus

⁴⁰Nun inikna ni kaagtaan inon a sinabi na ay sinabi ni tipide a, “Matud ngani a eya di un magsasabi a peilat tam.” ⁴¹Sinabi ni kakmukan a, “Eya ngani i Kristo a Pinangako nun Makedepat.” Misan ay sinabi ni tipide pa a, “I Hisus a oyo ay tage sákup ni Galilea pati an nappatud a náapo de sákup ni Galilea i Kristo a Pinangako nun Makedepat. ⁴²Ta te duman de kasulatan a i Kristo ay isin a apo ni kaapoapohan tam a Debid pati eya ay panganak de Betlehem a benwaan ni Debid.” Inon i sinabi de ⁴³kanya an padepade i esip ni kaagtaan tungkul de Hisus. ⁴⁴Binuot ni tipide a dekopin eya misan ay an te misan ino a binumol diya.

An Gepanulusun I Ponu Ide A Hudyo

⁴⁵Nano ay i magbebentay ide ay inumampulang de ponu ide ni maghahandug ide pati de Pariseo ide dingan tinanto de i magbebentay

ide, “Bekot ta an yu inadde i Hisus dio?” ⁴⁶Tinumubeg ide, “Nano kami la inumikna ni pagtodu a magi pagtodu na.” ⁴⁷Sinabi ni Pariseo ide, “Makati ikamo man ay nadeya na pala? ⁴⁸Espin yu ta ikami a te manga kapangyedihan ay ang kami gepanulusun diya. ⁴⁹Ta i gepanulusun la diya ay i manga agta a an te katinggesan de pagdodul ide kanya nopuska ide.” Inon i sinabi de. ⁵⁰Nano ay i isin dide a Pariseo a i Nikodemo a kinumang de Hisus nun tagibu ay sinabi na dide, ⁵¹“Ay kasta ni an nappaayun de pagdodul ide ni Moises, manga ayun, a hahatolan tam i agta be an ngona gepatalikngoy kitam a gekatingges a ti ano i yinadi na a malot.” ⁵²Tinumubeg ide, “Ikaw pa man la ay tage Galilea a geayu diya? Paglawagin mo de kasulatan tangani matinggesan mo a an te náapo de Galilea a magsasabi.” ⁵³Pagkatapos ninon ay inumuli i belang isin.

Te Duman A Mahuna A Kinta A Nakialam

8 ¹Misan ay i Hisus ay kinumang de Kalasan a Olibo. ²Nun kinábiabian ay inumampulang eya de beloy a pighandogen de Makedepat ta linumane diya i kamakmokan kanya eya ay linumipa ta ide ay tinoduan na. ³Nun nanon ay inadde diya ni Pariseo ide pati magtutodu ide ni Hudyo i isin a mahuna a nakitan de a nakialam de lalaki. Ta pinauddi de i mahuna de pasulusinagkaden de ⁴ta sinabi de de Hisus, “Magtutodu, i mahuna a oyo ay kinta mi a nakialam de lalaki. ⁵Nappaayun de pagdodul ni Moises a bonglagen eya hanggen de malibun. Misan ano i sasabi yu?” ⁶Nagtanto ide de Hisus a pedeya de eya tangani te masabi ide a gesumbong tungkul diya. Misan ay namalingkata i Hisus ta nagsolat de putok ni guramut na. ⁷Nun an de petimokan i Hisus ni pagtanto ay pinaglawag na ide ta sinabi na i magiyo, “Ino man dikamo i an te kasalanan i náona a mamonglag de mahuna.” ⁸Ta dingan linumiwit i Hisus a namalingkata ta sinumolat pa a liwet de putok. ⁹Misan nun inikna de inon ay namamos ide de sadile de a mammalotin ta tinumotul ide a pesan a uluisin, a naona i namas pa a matande dide ta duman la i Hisus pati mahuna a inumuddi. ¹⁰Tiningala ni Hisus un mahuna a tinanto na eya, “Mahuna deno ide? Amman la te nagpadusa dikaw misan isin?” ¹¹Tinubeg na, “An te duman, Panginoon, misan isin.” Sinabi ni Hisus, “Ang ko pala ikaw hahatolan ta tumotul ka di a wet ka magkasala a liwet.”

I Hisus I Salong De Esip Ni Agta

¹²Nano ay liwet a nagsurut i Hisus de kaagtaan ide ta sinabi na, “Ako i salong a gepatallang de esip ni kaagtaan dio de putok i. I geabut deko ay gekaduman ni salong a i edup a bowon ta an notuloy eya de magi madumos a mammalotin na.” ¹³Sinabi diya ni Pariseo ide, “Ikaw i gepamatud de

sadili mo kanya an te kabuluhan i pagpamatud mo.” ¹⁴Tinumubeg i Hisus, “Misan ako i gepamatud de sadili ko ay matud i pagpamatud ko ta katinggesan ko ti deno ok inumapo pati ti deno ok paagow misan ay ikamo ay angani te katinggesan tungkul deko. ¹⁵Wet kamo gehatol a nappaayun de esip ni agta la ta ako ay anok gehatol misan dino gepo de sadile ko a katinggesan. ¹⁶Misan be gehatol ok ay matud i paghatol ko ta an la ako i gehatol ta pati Ama ko a nagdodul deko.” ¹⁷Sinabi ni Hisus a tuloy de Pariseo ide a, “Te duman de pagdodul yu a depat a abut yu a, ‘Matud ngani i pagpamatud ni aduwa a agta be padepade i pesabi de.’ ¹⁸Nano ay gepamatud ok tungkul de sadile ko ta gepamatud pala tungkul deko i Ama ko a nagdodul deko.” ¹⁹Pagkasabi na ninon ay tinanto de eya, “Deno i Ama mo a gepamatud tungkul dikaw?” Tinumubeg i Hisus, “Anok yu peabuyenan pati Ama ko ta be peabuyenan ok yu tebe ay peabuyenan yu pala eya.” ²⁰I oyo ay sinabi ni Hisus nun eya ay nagtodu de beloy a pighandogen de Makedepat de lugel a te pigpuoyen ni handug misan ay an te nanakop diya ta am pa dinumatong i odes a panakop diya.

An Nakoduman I Kamakmokan De Paagowen Ni Hisus

²¹Sinabi ni Hisus a liwet de manga ponu a Hudyo, “Ako ay náampulang de inapoán ko ta lalawag ok yu misan ay nelibun kamo a am pa pinakaeyenan ni mammalotin yu ta ang kamo ngani nakoduman de paagowen ko.” ²²Dingan pinasurutsurotan ni manga ponu a Hudyo, “Makati gepakalibun eya kanya sinabi na a ang kitam nakoduman de paagowen na?” ²³Tinumubeg i Hisus, “Ikamo ay tage sidong, ako ay tage ditas. Ikamo ay tage putok i, ako ay eyen. ²⁴Kanya sinabi ko a nelibun kamo a am pa pinakaeyenan ni mammalotin yu. Talage ay nelibun kamo a am pa pinakaeyenan ni mammalotin yu be ang kamo nonulusun a ako ngani.” ²⁵Ay tinanto de eya, “Misan pan ay ino ka man?” Tinumubeg i Hisus, “Ako ay un pepamatoden ko dikamo nun tagibu pa hanggen nano. ²⁶Nano ay makmuk i nasasabi ko a paghatol tungkul dikamo misan ay pesabi ko la de kaagtaan dio i inikna ko de nagdodul deko ta eya i matud ngani.” ²⁷Misan ay an de nagketinggesan a nagsurut eya a tungkul de Ama a i Makedepat. ²⁸Kanya sinabi ni Hisus a tuloy a, “Be pepaditas yu di de padipa i ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay ketinggesan yu di a ako ngani ta anok te peyedi de sadile ko ta gesurut ok la ni nappaayun de petodu deko ni Ama. ²⁹Ta gepakikaisin deko i nagdodul deko, a anok na pewalat a lallan ta ugnay ko a peyedi i gepakasalig diya.” ³⁰Pagkaikna ni kamakmokan de inon a surut na ay makmuk ngani i nanulusun de Hisus.

Te Duman A Alèpin Ide De Mammalotin

³¹Dingan sinabi pan ni Hisus de Hudyo ide a nanulusun diya a, “Be notuloy kamo a náabut de pagtodu ko ay matud ngani a ikamo ay mag-

aadel ko. ³²Ta aabuyenan yu i kamatoden ta dehil de kamatoden ay ang kamo di alepin.” ³³Ay tinumubeg diya un kakmukan, “Mangápo kami ni Abraham ta kapide man ay ang kami alepin de misan ino. Ano i buot mo a sasabi a ang kami di alepin?”

³⁴Tinumubeg pala i Hisus, “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i misan ino a geyedi ni mammalotin ay alepin di ni mammalotin na. ³⁵Pati katinggesan yu ngani a i Anak a matud i gemana magpakapide pa man de beloy ni Ama na misan ay i alepin ay eyen. ³⁶Kanya be dehil de Anak a te kapangyedihan ay an di i pagkaalepin yu ay ang kamo di alepin a talage. ³⁷Nano ay katinggesan ko a ikamo ay mangápo a sagu ni Abraham misan pan ay pepelit ok yu a bobuno ta an yu buot a tatanggep i pagtodu ko. ³⁸Pesabi ko la i kinta ko de Ama ko misan ay peyedi yu pan i inikna yu de Ama yu.”

I Satanas I Ama Ni Kamakmokan

³⁹Tinumubeg ide de Hisus, “I Abraham i ama mi.” Tinumubeg pala i Hisus, “Be ikamo ay mangának a matud ni Abraham ay totolad yu tebe i pagyedi na a piyon. ⁴⁰Misan ay buot ok yu a bobuno a ako a gesabi la ni kamatoden a inikna ko de Makedepat. Talage a an maginon i yinadi ni Abraham ⁴¹ta i peyedi yu la ay magi peyedi ni Ama yu.” Sinabi de de Hisus, “Ang kami anak ni ti ino ta ikami ay te isin la a Ama a i Makedepat.” ⁴²Sinabi dide ni Hisus a liwet, “Ti talage a i Makedepat i Ama yu ay pebuot ok yu tebe ta ako ay inumapo de Makedepat ta anok dinumio de sadile ko la ti an dinodul ok na. ⁴³Talage a an yu katinggesan i pesabi ko ta an yu buot a petanggep i pagtodu ko. ⁴⁴I esip yu ay inumapo de Ama yu a Satanas ta buot ok yu a bobuno dehil de inon pala i kabuotan ni Ama yu. Hanggen nunde gepo ay migbuno di eya pati an geyedi ni kamatoden ta an te kamatoden diya a unabis. Be gebutil eya ay iwina ay nappaayun de kabuotan na a sadili ta eya ay butelan pati Ama ni pesan a kabutelan. ⁴⁵Kanya anok yu pepanusonan ta pesabi ko pan dikamo i kamatoden. ⁴⁶Ino ino dikamo i te kaya a gepamatud a ako ay te kasalanan? Be ang kamo te kaya ay bekot ta anok yu pepanusonan de pesabi ko a kamatoden. ⁴⁷Talage a i mangának ni Makedepat ay gepatalikngoy de surut na misan ikamo pan ay an yu pepatalikngan i surut na ta ang kamo mangának na.”

I Hisus Pati Abraham

⁴⁸Tinumubeg un manga ponu a Hudyo de Hisus, “Matud ngani i pesabi mi a ikaw ay isin a tage Samaria a te libong de lawes mo.” ⁴⁹Tinumubeg pala dide i Hisus, “An te libong de lawes ko ta pepapodian ko la i Ama ko misan ay pelibek ok yu pan. ⁵⁰Anok gelawag ni ako ay podiin ta i Makedepat i gelawag ni oyo para deko ta eya i gepamatud a ako i gesabi

ni kamatoden.⁵¹ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i misan ino a getalinga de surut ko ay kapide man ay an di i kalebunan na.”⁵² Sinabi nun manga ponu a Hudyo, “Nano ay katinggesan mi ngani a te libong ka de lawes mo ta nalibun di i kaapoapohan mi a Abraham pati magsasabi ide a den ta misan pesabi mo a i misan ino a getalinga de surut mo ay an di nelibun, kapide man.⁵³ An maditas pa i kapangyedihan mo de kapangyedihan ni kaapoapohan mi a Abraham a eya ay nalibun di pati manga magsasabi a den. Malot ngani i pagpodi mo de sadile mo.”⁵⁴ Tinumubeg i Hisus, “Be ako la i gepodi de sadile ko ay an yo te kabuluhan misan i Ama ko a pesabi yu a Makedepat yu ay pepapodian ok na.⁵⁵ Talage a an yu eya peabuyenan ta pati be sasabi ko a ang ko eya peabuyenan ay nappa ni butelan ok a magi ikamo misan ay peabuyenan ko eya ngani ta petalingaan ko i surut na.⁵⁶ I Abraham a kaapoapohan yu ay nagkasalig nun kinatinggesan na a nádetong ok dio. Kinta na ngani i adow ni pagdio ko kanya eya ay nasalig.”⁵⁷ Misan ay sinabi diya ni manga ponu a Hudyo, “Ay ang kami gapanulusun dikaw ta ang ka te lima a puwu a taon kanya am mo pa kinta i Abraham.”⁵⁸ Tinumubeg i Hisus, “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a dingan pa pinanganak i Abraham ay ako ay te edup di.”⁵⁹ Pagkasabi na ninon ay namulut ide ni beto tangani bonglagin de eya misan ay an de nakitan i Hisus ta eya ay tinumotul duman de beloy a pighandogen de Makedepat.

Pepapiyon Ni Hisus I Isin A Bulag

9 ¹Nano ay de pagtotul na ay te kinta i Hisus a lalaki a pinanganak a bulag. ²Tinanto i Hisus ni mag-aadel na ide, “Magtutodu, ano ta pinanganak a bulag i oyo a lalaki. Te kasalanan man eya o i kamoddenan na ide?”³ Tinumubeg i Hisus, “An pinanganak a bulag i lalaki a iwina dehil de kasalanan na o ni kamoddenan na ide ta pinanganak nay a maginon tangani mapakita diya i pepayedi ni Makedepat. ⁴Nano ay depat ko a yediin i pepayedi ni nagdodul deko ta adow pa misan be nádetong i abi ay an di te nakayed. ⁵Ta hanggen ako ay dio de putok i ay ako i salong a gepatallang de esip ni kaagtaan dio.”⁶ Pagkasabi ni Hisus ninon ay binumuge eya de putok a nagyedi ni lutit ta pinunas na de mata nun bulag. ⁷Sinabi diya ni Hisus, “Kumang ka de limbok to i a hanga a Siloem ta mag-uges ka ni mata mo duman.” (I Siloem ay te kabuluhan a, “Pinakang.”) Maginon ngani i yinadi nun bulag ta inumuli eya a gekakita di. ⁸Kanya nun kinta eya ni kabeloy na ide pati nakakita ide diya nun eya ay bulag pa a gepalimus ay natulutantoan ide “Amman la iwina a lalaki un den a bulag a gepalimus?”⁹ Tinumubeg i tipide, “Iwina ngani.” Sinabi pan ni kakmukan, “Eyen ta kamukha na la.” Misan ay sinabi nun lalaki, “Akod ngan yo.”¹⁰ Pagkatubeg na ay tinanto de eya, “Papalano ka pan a te kaya a gekakita di?”¹¹ Tinumubeg eya, “I lalaki a pengalanan a Hisus

ay nagyedi ni lutit ta pinunas na de mata ko a sinabi na deko a, Kumang ka de limbok a hanga a Siloem ta mag-uges ka ni mata mo duman. Kanya kinumang ok a nag-uges ta te kaya ok di a gekakita.” ¹²Tinanto de eya a, “Deno di eya?” Ay tinubeg na, “Ay mainde.”

Getulutanto I Pariseo Ide Tungkul De Pagpapiyon

¹³Dingan inikag de un den a bulag de Pariseo ide. ¹⁴Adow ni paimloy, nun nagyedi i Hisus ni lutit a papiyonin na un mata nun bulag. ¹⁵Kanya tinanto eya nun Pariseo ide a ti papalano a te kaya di eya a gekakita. Sinabi na dide, “Pinunasan na ni lutit i mata ko ta pagkatapos ay nag-uges ok ni mata ko ta nano ay te kaya ok di a gekakita.” ¹⁶Sinabi ni tipide a Pariseo ide a, “An gepo de Makedepat i agta a iwina ta an na pegelang i adow ni paimloy.” Misan ay sinabi pan ni kakmukan a, “Papalano pan a nakaya di eya ni magiyo a gepakataka be eya ay makikkakasalan?” Ta an padepade i esip ni Pariseo ide tungkul de Hisus.

¹⁷Kanya tinanto de a liwet un den a bulag, “Ikaw pan, ano i sasabi mo tungkul diya a pesabi mo a pinapiyon na i mata mo?” Tinubeg na ide, “Eya ngani ay isin a magsasabi.” ¹⁸Misan ay i manga ponu a Hudyo ay an de buot a nonulusun a eya ay den a bulag a pinapiyon kanya pinakangan de un kamoddenan nun lalaki a pinapiyon. ¹⁹Ta pagdetong de ay tinanto ide ni Pariseo ide, “Anak yu man yo? Matud man a pinanganak yo a bulag? Ano ta te kaya eya a gekakita nano?” ²⁰Tinumubeg i kamoddenan na ide, “Katinggesan mi a eya ay anak mi ta katinggesan mi pala a eya ay pinanganak a bulag, ²¹misan ay am mi katinggesan ti papalano a te kaya di eya a gekakita o ti ino i nagpapiyon de mata na. Eyad la i tantoin yu ta matande di a sukul a nakapesabi ni tungkul de sadile na.” ²²Maginon i sinabi ni kamoddenan na dehil de takut de de manga ponu a Hudyo ta pinagkasungduan ni manga ponu a Hudyo a kekiblag de de pigmitengan de i misan ino a magpamatud a i Hisus ay i Kristo a Pinangako nun Makedepat. ²³Kanya dehil de inon ay sinabi nun kamoddenan na a eyad la i tantoin de ta matande di a sukul.

²⁴Kanya de káduwa a sila ay pinaolangan de un den a bulag ta sinabi de diya, “Sabiin mo i kamatoden tangani podiin i Makedepat ta i nagpapiyon dikaw a pepamatoden mo ay katinggesan mi ngani a makikkakasalan” ²⁵Tinumubeg eya, “Ang ko katinggesan ti makikkakasalan eya o eyen misan ay isin la i katinggesan ko a ako ay den a bulag ta nano ay te kaya ok di a gekakita.” ²⁶Tinanto de eya, “Ano i yinadi na dikaw? Papalano a pinapiyon na i mata mo?” ²⁷Tinumubeg eya, “Sinabi ko di a an yu pan buot a nonulusun. Ano ta buot yu pan di a eikna a liwet? Kati buot yu pala a nappa ni mag-aadel na?” ²⁸Pagkatubeg na ninon ay sinosol de eya ta sinabi de, “Ikaw mangani i mag-aadel na misan ikami ay mag-aadel la ni Moises. ²⁹Katinggesan mi a nagsurut i

Makedepat de Moises ta i agta pan a iwina ay am mi katinggesan ti deno inumapo.”³⁰ Tinumubeg un den a bulag, “Iwina ngani i gepakataka ta an yu katinggesan ti deno inumapo ta eya pan i nagpapiyon de mata ko.³¹ Nano katinggesan tam a an patalikngan ni Makedepat i agta a makikkakasalanan misan ay pepatalikngan na i agta a gezelang diya pati geyedi ni kabuotan na.³² Talage a gepo nun yediin i putok i ay am pa te nakapagpapiyon ni mata ni agta a pinanganak a bulag.³³ An te nayed i agta a inon be an eya inumapo de Makedepat.”³⁴ Tinumubeg ide, “Pinanganak ka a te kasalanan a masakut ta bekot ta peesip mo a ikaw ay te kaya a getodu dikami.” Inon i paglibek de diya ta dingan pinakiblag de eya de pigmitengan ni Hudyo ide.

Te Duman A An Te Katinggesan A Tungkul De Kamatoden A Magi Bulag

³⁵ Nabereta ni Hisus a pinakiblag eya ni Pariseo ide kanya pagkákita ni Hisus de lalaki ay tinanto na, “Gepanulusun ka man de Anak nun Makedepat?”³⁶ Tinumubeg un lalaki, “Ino man eya? Sabiin yu deko tangani manulusun ok diya.”³⁷ Sinabi ni Hisus, “Akod ngan yo a inabuyenan mo a gepakisurut pala dikaw nano.”³⁸ Sinabi ni lalaki, “Gepanulusun ok, Panginoon.” Ta dingan eya ay nagpodi de Hisus.

³⁹ Sinabi ni Hisus, “Dinumatong ok dio de putok i tangani te pagkakataon i agta ide a nátanggep deko o gekapoy. Ta i an te katinggesan a magi bulag ay nakakita di. Misan ay i gemayabeng ide a te katinggesan a magi gekakita ay nappa ni magi bulag.”⁴⁰ Nun inikna yo ni tipide a Pariseo a alane diya ay tinanto de eya, “Buot mo man a sasabi a pati ikami ay an te katinggesan a magi bulag ta am mi pa ikaw petanggep.”⁴¹ Tinumubeg i Hisus, “Eyen ta be ikamo ay i an te katinggesan a magi bulag ay nappa ni naketingges a pakeeyenan di ikamo ni mammalotin yu misan pan ay gekapoy kamo deko a gemayabeng pala a ikamo i naketingges a magi gekakita kanya ang kamo pakeeyenan ni mammalotin yu.”

I Talinghage Tungkul De Kolongan Ni Topa Ide

10

¹ Pagkatapos ninon ay nagtodu i Hisus ni talinghage a magiyo a, “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a gesilong de kolongan ni topa, a an de pintohan gesila ta gedewet de kakmukan a selan ay migpannakow o tulisan.² Misan pan i mag-aalage a matud ni topa ide i gesila de pintohan.³ Pepasilong eya ni magbebentay de pintohan. Pati peabuyenan ni topa ide i surut na kanya be peolangan na i topa na ide de ngalan ngalan de ay geabut ide diya a pabulwag de kolongan.⁴ Ta be nabulwag na di i topa na ide ay eya ay naona dide ta geabut pan ide diya ta peabuyenan de i surut na.⁵ An ide geabut de kakmukan a an de peabuyenan ta ide ay gegikan a gelayu diya ta an de peabuyenan i surut

ni kakmukan.”⁶ Sinabi dide ni Hisus i talinghage a inon misan ay an de kinatinggesan i buot na a sasabi.

⁷Kanya sinabi a liwet dide ni Hisus, “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a ako pala i magi pintohan a pesilan ni topa ide.⁸ Ta i naona ide deko a i magtutodu a an matud ay magi migpannakow ide o tulisan misan ay an ide tinalingaan ni topa ide.⁹ Talage a ako i magi pintohan. I misan ino a gesilong deko ay nalligtas ta pealagean eya a pepatibong misan deno paagow.¹⁰ Kanya i migpannakow ay nádetong la dio a nannanakow, nomuno pati gepakálat ni topa ide. Misan ay ako ay dinumio tangani i topa ide ay gekaduman ni edup a matud pati masampat a masakut magpakapide man.

¹¹“Ako i piyon a mag-aalage ni topa ide ta gepakalibun ok a kosa a innawa para de topa ko ide tangani nalligtas ide.¹² Misan i peupahan a mag-aalage a an matud ay gelimok be pekita na a gedetong i aso de bukod a nángaget ni topa ide ta pewalat na ide ta an la diya. Kanya pepakálat ni aso de bukod i manga topa ide.¹³ Gelimok eya ta peupahan la ta panganó na i topa ide.¹⁴⁻¹⁵ Misan ako ngani i piyon a mag-aalage ni topa ta ti papalano a naeisin ok pati Ama ko ay maginon pala ay naeisin ok pati topa ko ide ta gepakalibun ok a kosa a innawa para de topa ko ide.¹⁶ Te duman ok pa a kakmukan a topa a an la i manga Hudyo kanya depat a ako ay nappa ni mag-aalage de pala ta aabuyenan de ngani i surut ko ta dingan ide a pesan a topa ko ay nappa ni isin la a kalugbuwen a te isin pala a mag-aalage.¹⁷ Talage a gepakalibun ok a kosa a innawa tangani needup ok pala a liwet kanya dehil de inon ay pebuot ok ni Ama ko.¹⁸ An te kapangyedihan i misan ino a nomuno deko ta gepakalibun ok a kosa la a innawa. Talage a ako i te kapangyedihan a gepakalibun, a needup pala a liwet ta inon i dinodul ni Ama ko a yediin ko.” Inon i pagtodu ni Hisus a talinghage.

¹⁹Nano ay liwet a an padepade i esip nun manga ponu a Hudyo dehil de surut a inon ni Hisus.²⁰I kamakmokan dide ay nagipinagsabi a, “Eya ay te libong de lawes na pati nasede i esip na kanya wet kamo magpatalikngoy diya.”²¹ Sinabi pan ni kakmukan a “An nakapesabi ni maginon i isin a te libong de lawes na. Talage a angani nakapepamuklat ni bulag i te libong.” Inon i pinasurutsurotan ni Hudyo ide.

Pekapoyen Ni Hudyo Ide I Hisus

²²Nano ay nun panahon di a tig-agidnaw ay te duman de Herusalem i kaadowen ni beloy a pighandogen de Makedepat.²³Nun nanon ay getotul duman i Hisus de betalan a yinadi ni Hari a Solomon.²⁴Tinumipun de pelébut na i manga ponu a Hudyo ta sinabi de diya, “Sabiin mo dikami i kamatoden ti ikaw ngani i Kristo a Pinangako nun Makedepat o eyen tangani wet geuluaduwa i esip mi tungkul dikaw.”²⁵Tinumubeg i Hisus,

“Sinabi ko dikamo misan ay anok yu pan pepanulusonan. I peyedi ko a gepakataka a nappaayun de kabuotan ni Ama ko ay gepamatud tungkul deko. ²⁶An yu buot a nonulusun ta ang kamo kadugeng de topa ko ide. ²⁷Peabuyenan ni topa ko ide i surut ko ta peabuyenan ko ide pati geabut ide deko. ²⁸Bebiyen ko ide ni edup a an te kalog ta kapide man ay an ide nakkiblag de Makedepat, a an ide náagow ni misan ino de kumot ko. ²⁹Talage a ide ay binoy deko ni Ama ko ta eya ay te kapangyedihan pa de pesan kanya am pala ide náagow ni misan ino de kumot ni Ama ko. ³⁰Ako pati Ama ay isin la.”

³¹Dingan i manga ponu a Hudyo ay liwet a namulut ni beto a pomonglag de tebe diya. ³²Kanya sinabi dide ni Hisus, “Pinakita ko di dikamo i makmuk a pippyonin a gepakataka a gepo de kapangyedihan ni Ama. Bekot ta bobonglag ok yu? Ti deno i malot de inon ide a yinadi ko?” ³³Tinumubeg ide diya, “Am mi ikaw bobonglag dehil de misan ano a pagyedi a pippyonin ta dehil la de am mo pegelang i Makedepat ta pesabi mo a ikaw ay kapadepade ni Makedepat misan ay agta ka pan la.” ³⁴Tinumubeg pala i Hisus, “Ay te duman de kasulatan ni pagdodul ide a peasaan yu i sinabi ni Makedepat a magiyo, ‘Ikamo a manga huwis ko ay manga makedepat’. ³⁵Nano ay an nappatud a neeyenan ni kabuluhan i surut nun Makedepat kanya be nginalanan ni Makedepat a maginon ide a biniyen na ni surut na ³⁶ay an piyon a sasabi yu a anok te gelang de Makedepat dehil de sinabi ko a ako ay Anak nun Makedepat ta pineta ok na a pinakang dio de putok i. ³⁷Be ang ko peyedi i pepayedi deko ni Ama ko ay wet kamo manulusun de surut ko. ³⁸Misan ay be peyedi ko inon, ti an yu man ponulusonan i surut ko ay depat a ponulusonan yu inon a peyedi ko ta de maginon ay ketinggesan yu, a aabuyenan yu pala a ako pati Ama ay naeisin ngani.” Inon i sinabi ni Hisus. ³⁹Ay i Hudyo ide ay te belak a liwet a dekopin eya misan ay tambing a winalat ide ni Hisus.

⁴⁰Ta kinumang a liwet i Hisus de dipa ni Horden de lugel a nun tagibu ay pinaglinoden ni Huwen a Maglilenod ta tinumaan eya duman. ⁴¹I kamakmokan ay linumane diya ta pinasurutsurotan de a, “I Huwen ay angani te yinadi a gepakataka misan ay matud i pesan a pagpamatud na tungkul de agta a oyo.” Inon i pinasurutsurotan de ⁴²ta duman ay i kamakmokan ay nagpanulusun de Hisus.

Magiyo I Pagkalibun Ni Lasaro

11 ¹⁻²Nano ay te isin a lalaki a nagkaorom a i ngalan na ay Lasaro. Eya ay nappataan de benwaan a Betania a ayun ni kabinsa na a ide Maria pati Marta. I Maria i nagpalis ni mabengo pati namunas ni sapok na de singit ni Panginoon. ³Kanya dehil de orom ni Lasaro ay nagpakang i kabinsa na a mahunain de Hisus a te tutugun a magiyo, “Panginoon, i ayun yu a pebuot ay nagkaorom.” ⁴Misan ay nun inikna

ni Hisus inon ay sinabi na, “I orom a oyo ay an paagow de kalebunan na ta nangyeyedi la yo tangani podiin i Makedepat ta dehil pala de oyo ay popodi ok a Anak nun Makedepat.”

⁵ Nano ay pebuot ni Hisus i magiwinale a Marta, Maria pati Lasaro ⁶misan ay pinatakig na pa i aduwa a adow nun mabereta na a nagkaorom i Lasaro. ⁷Dingan la sinabi na de mag-aadel na ide, “Umampulang kitam di de Betania a sákup ni Hudia.” ⁸Tinumubeg i mag-aadel na ide, “Magtutodu, ay am pa náloy ay binuot ni manga ponu a Hudyo a bobonglag kamo. Ano ta nákang kamo pan di duman?” ⁹Sinabi ni Hisus, “Napa de pesan a agta i sangpuwu pati aduwa a odes de maghapon a geyedi ni kabuotan ni Makedepat ta an nassingkug i getotul be adow ta petoplakan ni adow i bektas a pesilan ni agta. ¹⁰Misan ay nassingkug i getotul be abi ta an diya i salong.” ¹¹ Maginon i sinabi ni Hisus ta dingan sinabi na pa a, “Nappede di i ayun tam a Lasaro ta noduman ok tangani bogbogin ko eya.” ¹²Sinabi ni mag-aadel na ide, “Panginoon, be nappede pan la eya ay nepiyon ngani.” ¹³Nano ay buot ni Hisus a sasabi a nallibun di i Lasaro misan ay inesip ni mag-aadel na ide a nagsurut eya tungkul de pagpede na la. ¹⁴Kanya dehil de an de kinatinggesan i buot na a sasabi ay matanus di a sinabi ni Hisus a, “Nallibun di i Lasaro. ¹⁵Misan ay yadi pa para dikamo a anok kaduman nun eya ay nagkaorom ta nagkasalig ok di a kekita yu i gepakataka a gepatibong de pagpanulusun yu deko. Hale di. Kumang kitam di diya.” ¹⁶I Tomas a nginalanan a kambel ay sinabi na de mangáyun na a mag-aadel, “Sumut kitam diya misan de kalebunan tam.”

I Hisus I Gepakaedup Ni Nalibunin

¹⁷Pagdetong nide Hisus de benwaan a Betania ay katinggesan de di a apat di a adow i Lasaro de táporan. ¹⁸I benwaan a Betania ay tiluwon a kilomitro hanggen de Herusalem. ¹⁹Ta makmuk a Hudyo ay kinumang dide Marta pati Maria tangani ide ay libengin tungkul de kabinsa de a nallibun.

²⁰Nun inikna ni Marta a gedetong i Hisus ay tinagbu na eya ta i Maria pan ay nawalat la de beloy de. ²¹Sinabi ni Marta de Hisus, “Panginoon, be dio kamo tebe ay an nalibun un kabinsa ko ²²misan ay katinggesan ko a misan nano ay boboy dikamo ni Makedepat i misan ano a agedin yu diya.” ²³Sinabi ni Hisus, “Liwet a needup i kabinsa mo.” ²⁴Tinumubeg i Marta, “Katinggesan ko a eya ay needup a liwet de inapóan a adow a pagkeedup ni kaagtaan.” ²⁵Sinabi ni Hisus diya, “Ako i te kapangyedihan a gepakaedup ni nalibunin, a geboy dide ni edup a bowon magpakapide pa man. I misan ino a gapanulusun deko ay misan nalibun di ay pakeedup ko la a liwet. ²⁶Ta i misan ino a te edup a bowon a gapanulusun deko ay an di nakkiblag de Makedepat, magpakapide man. ²⁷Peppanulusonan mo man i sinabi ko a oyo?” Tinumubeg eya, “Ay-

o, Panginoon, gepanulusun ok a ikamo i Kristo a Anak nun Makedepat a pinakang na dio de putok i.”

Napatangos I Hisus

²⁸Pagkasabi na ninon ay inumuli i Marta a kinumang de Maria ta inulit na a, “Wiyo i Magtutodu, pepakang na ikaw duman.” ²⁹⁻³⁰Nano ay am pa gepakadetong i Hisus de beriyu ta duman pa eya de kinatagbuhan diya ni Marta kanya pagkaikna ni Maria ninon a surut ni Marta ay inumuddi eya a tambing ta tinumagbu de Hisus. ³¹Ta i Hudyo ide a kakoloy na de beloy, a gelibeng diya ay inumabut ide pala de Maria nun kinta de eya a inumuddi a tambing a tinumotul. Ta pinayin de ay noduman eya de gob a táporan tangani tumangos. ³²Pagdetong ni Maria de kadumanan ni Hisus ay inumobbob eya de singitan na ta sinabi na, “Panginoon, be dio kamo tebe ay an nalibun i kabinsa ko.” ³³Nakalbi i Hisus a masakut a nagulo i innawa na nun kinta na a getangos i Maria pati Hudyo ide a ayun na. ³⁴Ta tinanto na, “Deno a gob yu eya pinuoy?” Tinumubeg ide, “Dumio kamo di ta pilawagin yu.” ³⁵Ay napatangos i Hisus. ³⁶Kanya sinabi ni Hudyo ide, “Pagelawagin yu ta an te kapadepade i pagbuot na de Lasaro.” ³⁷Misan ay sinabi ni tipide, “I oyo a agta ay nagpapiyon ni mata ni bulag kanya bekot ta an na nasablow i pagkalibun ni Lasaro?” Inon i sinabi de.

Pepakaedup A Liwet I Lasaro

³⁸Misan i Hisus ay liwet a nagulo i esip na pagdetong na de kapuoyen ni bengkay. Inon ay gob a nattaklopan ni beto a hanga. ³⁹Sinabi ni Hisus, “Layuin yu i beto na.” Tinumubeg i Marta a kabinsa ni nallibun, “Panginoon, nobo di eya nano ta apat di a adow a nalibun.” ⁴⁰Sinabi ni Hisus diya, “Sinabi ko ngani dikaw a be nonulusun ka deko ay kekita mo ti magi ano i kapangyedihan ni Makedepat.” Inon i sinabi na ⁴¹dingan linayu de un beto ta nun tinumingala i Hisus ay sinabi na, “Ama, gepasalamat ok dikamo ta peyedi yu i pesan a nappaayun de peaged ko. ⁴²Katinggesan ko a ugnay ok yu a pebiyen ni peaged ko ta pesabi ko la yo dehil de agta ide a naddepalebut ko tangani manulusun ide a ikamo i nagdodul deko.” ⁴³Pagkasabi na ninon ay inumolang eya ni malagdu, “Lasaro, bumulwag ka di.” ⁴⁴Ta dingan binumulwag ngani un nallibun a naggulugiptan ni age a pambengkay i kumot pati singit na ide ta nattingos pala ni panyu i mukha na. Sinabi ni Hisus dide, “Ukasán yu eya tangani makatulutotul.”

Geuluesip I Katalo Ide Ni Hisus Ni Malot

(Mt. 26:1-5; Mk. 14:1-2; Lu. 22:1-2)

⁴⁵Kanya i makmuk de Hudyo ide a nanlibeng de Maria, a nakakita ni yinadi ni Hisus a gepakataka ay nanulusun ide diya. ⁴⁶Misan ay i

tipide dide ay kinumang de Pariseo ide ta binareta de i yinadi ni Hisus. ⁴⁷Kanya i ponu ide ni maghahandug ide pati Pariseo ide ay tinipun de i kapolongan ni pinakamatande ni Hudyo ide ta tinanto ide ni nagtipun, “Ano i yeyedi tam nano? Ta i agta a iwina ay makmuk i peyedi na a gepakataka. ⁴⁸Be eya ay pabiyaan tam ay nonulusun diya i pesan pati pan nedio i tage Roma ide ta sesede de i beloy a pighandogen de Makedepat ta aagow de pala i bensa tam.” ⁴⁹Misan ay isin dide i Kaipas a i pinakaponu a maghahandug nun nanon a panahon ay sinabi na i magiyo a, “Kasta ni ang kamo te katinggesan. ⁵⁰Talage a kasta ni an yu katinggesan a ti ano i nagkaddepat nano. Ta yadi pa a isin la a agta i malibun para dikitam pati de bensa tangani an nopuska i pesan a Hudyo.” ⁵¹(Nano ay an yo sinabi ni Kaipas de sadile na a katinggesan ta eya ay pinakaponu a maghahandug nun panahon a inon kanya pinahola diya ni Makedepat a nelibun i Hisus para nunde Hudyo ide. ⁵²Misan an la para de Hudyo ide nagpakalibun i Hisus ta tangani tipunin na i pesan a mangának nun Makedepat a nappakálat de putok i.) ⁵³Nano ay inon ide a te kapangyedihan, gepo nun nanon a adow ay nasurutsurotan a ti papalano a pobuno de i Hisus. ⁵⁴Kanya i Hisus ay an di getotul de pekita ni makmuk a agta ta tinumotul di eya duman a paagow de benwaan a Epraim a alane de lugel a ilang. Ta duman eya tinumaan a kakoloy ni mag-aadel na ide.

⁵⁵Ay an di naaloy ay kaadowen di ni Hudyo ide a Paskuwa. Makmuk a tage buluberiyu i kinumang de Herusalem dingan ngona nádetong i kaadowen tangani handein de i sadile de a gepodi de Makedepat a nappaayun de ugeli de a Hudyo. ⁵⁶Pelawag de i Hisus kanya nun nagpolong ide de beloy a pighandogen de Makedepat ay natulutantaoan ide a magiyo a, “Ano i peesip yu? Nedio man eya de kaadowen o eyen?” ⁵⁷Nano ay nagdodul i ponu ide ni maghahandug ide pati Pariseo ide a i misan ino a naketingges ni petaanan ni Hisus ay depat a toduin dide tangani mapadekop de eya.

Pepalisan Ni Mabengo I Hisus (Mt. 26:6-13; Mk. 14:3-9)

12 ¹Nun anim pa a adow dingan nádetong i kaadowen ni Paskuwa ay dinumatong i Hisus de Betania a benwaan ni Lasaro a pinakaedup na a liwet de nalibunin. ²Duman ay pinaghande de eya ni pangapun. Nag-akod i Marta ta i Lasaro ay isin de kasaló ni Hisus. ³Dingan i Maria ay nangamit ni isin a oniden a mabengo a langis a mahal a masakut ta pinalis na yo de singit ni Hisus ta pinunasan na ni sapok na ta kinumálat i bengo na de pesan a disalad nun beloy. ⁴Misan i isin de mag-aadel na ide a i Hodes Iskariyote a gepadekop de Hisus ay sinabi na, ⁵“Bekot ta an peppanggetang iwina a langis a mabengo ta

boyin de mahedepin ide i kapanggetangan na a manga aduwa a lebu a peso.”⁶ Misan ay an dehil de eya ay te kalbi de mahedepin ay sinabi na inon ta eya i mag-aalage ni soput ni kuwarta a migpannakow eya duman.⁷ Tinumubeg i Hisus, “Pabiyaan yu eya ta yinadi na i paghande na de adow ni pagtapor deko.⁸ Ta naaloy yu pa a kakoloy i mahedepin ide misan ay ako ay an yu naaloy a kakoloy dio.” Inon i tubeg na.

Geuluesip Ide De Lasaro Ni Malot

⁹ Nun nabereta ni makmuk a Hudyo a i Hisus ay duman de Betania ay kinumang ide duman misan ay an la dehil de Hisus ta dehil pala de buot de a kekita i Lasaro a pinakaedup na a liwet.¹⁰ Kanya te belak i ponu ide ni maghahandug ide a pobuno de pala i Lasaro¹¹ ta dehil diya ay makmuk de Hudyo ide i kinumiblag dide a ponu ta nanulusun de Hisus.

Pegelang A Masakut Ni Kaagtaan I Hisus De Pagsilong Na De Herusalem

(Mt. 21:1-11; Mk. 11:1-11; Lu. 19:28-40)

¹² Nun kinábiabian ay makmuk i agta a kinumang de kaadowen ta nabereta de a nádetong de Herusalem i Hisus.¹³ Kanya nangamit ide ni manga sanga ni kew a makiagid ta tinumotul ide a patagbu diya ta sinabi de a malagdu a magioyo, “Salamat de Pinakamaditas. Podiin eya a Hari ni Israel a gedetong a te kapangyedihan ni Panginoon a Makedepat.” Inon i sinabi de a malagdu.¹⁴ Nano ay sinumakoy i Hisus de an matande a asno a kinta na a magi sinabi ni kasulatan a den,

¹⁵ “Ikamo a tage benwaan a Herusalem ay wet kamo matakut ta pilawagin yu ta gedetong di i Hari yu a nappasakoy de an matande a asno.”

¹⁶ Nano ay nun inon a panahon ay an kinatinggesan ni mag-aadel na ide a hinola inon a nangyedi misan ay nun pinakaedup di a liwet i Hisus ay dingan de naisepan a inon a hinola de kasulatan a tungkul diya ta maginon ngani i nangyedi.

¹⁷⁻¹⁸ Ay tungkul de kaagtaan a tinumagbu de Hisus ay nabereta de i gepakataka ni Hisus ta nagpamatud dide tungkul de Lasaro i kaagtaan a kinumita nun pabulwagen ni Hisus i Lasaro gepo de pigpuoyen ni bengkay na.¹⁹ Kanya nasurutsurotan i Pariseo ide ta sinabi de a “Ang kitam di te nayeyedi ta pilawagin yu ta nappaabut di diya i pesan a agta.”

Te Duman A Griego Ide A Te Buot A Nekisurut De Hisus

²⁰ Nano ay te duman de kamakmokan a kinumang de Herusalem i tipide a Griego a gepodi nunde inon a kaadowen.²¹ Linumane ide de Pilepi a tage Betsaida a sákup ni Galilea ta sinabi de diya, “Be nappatud tebe dikamo ay buot mi a nekisurut de Hisus.”²² Sinabi yo ni Pilepi

de Andres ta ide a aduwa ay kinumang de Hisus ta pinatingges de i kabuotan ni Griego ide. ²³Tinumubeg i Hisus dide, “Dinumatong di i odes a pepakita i kapangyedihan ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta. ²⁴Talage a matud ay pesabi ko dikamo a be an nadegdeg i binhi de putok i a nátapor ay notuloy inon a binhi a lallan misan ay be nátapor yo ay náanak inon a binhi ni makmuk. ²⁵Kanya nákanugun i edup ni misan ino a agta a getalinga la de kabuotan na a sadili misan ay nalligtas a te edup a an te kalog eya a neeyenan ni kabuotan na a sadili dio de putok i. ²⁶I misan ino a te buot a getabeng deko ay depat a geabut de ugeli ko ta de nádetong a adow ay náabut ngani i katabeng ko deko de kataanan ni Ama ta bebiyen na ni kapangyedihan na i misan ino a getabeng deko.”

Pepatingges Ni Hisus Tungkul De Pagkalibun Na

²⁷Sinabi na a tuloy, “Nano ay gehedep i innawa ko misan ay ang ko sasabi a, ‘Ama, ligtasin ok yu de tetiis ko a oyo,’ ta ako ay dinumio tangani magtiis ok ni oyo a kahedepan. ²⁸Ama, paabuya yu i makapangyedihan a ngalan yu de pesan a kaagtaan.” Pagkasabi na ninon ay te nagsabi a gepo de langot a magiyo, “Pinakita ko di i kapangyedihan ko de pagyedi mo ta pepakita ko a liwet.” Inon i sinabi a gepo de langot. ²⁹Nun inikna yo ni kaagtaan a nappaduman ay sinabi ni tipide a linumagpak. Sinabi pan ni kakmukan, “Ay nagsurut diya i isin a anghel.” ³⁰Misan ay sinabi ni Hisus, “I surut a inon ay pinaikna dikamo tangani pepatibong i pagpanulusun yu ta an para deko. ³¹Ta dinumatong di i odes a pehatolan i kaagtaan dio de putok i ta natalo di pala i ponu ni an gapanulusun ide de Makedepat. ³²Pati be ako ay nappaditas di de padipa ay napálane ko deko i belang te buot a agta.” ³³Sinabi yo ni Hisus tangani mapakita na a ti papalano a eya ay nelibun. ³⁴Tinumubeg diya un agta ide, “Te duman pan de kasulatan a i Kristo a Pinangako nun Makedepat ay an nelibun magpakapide pa man kanya bekot ta pesabi mo a i Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay depat a nappaditas de padipa. Inóman i Pineta nun Makedepat a napa ni agta?” ³⁵Tinubeg dide ni Hisus i talinghage a oyo a tungkul de sadile na, “Untik dila a panahon a nakkakóloy yu i salong dio kanya maedup kamo ni kamatoden hanggen ayun yu pa i salong tangani ang kamo nappademadumos ta i getotul de madumos ay ugnay a nagkalagelag. ³⁶Kanya depat pan a ikamo ay manulusun deko a salong hanggen ayun ok yu pa tangani i innawa yu ay gekaduman ni salong.”

An Gapanulusun De Hisus I Hudyo Ide

Pagkasabi ni Hisus ninon ay tinumotul eya duman ta an de kinatinggesan i pinapágowen na.

³⁷Ta misan kinta ni kaagtaan a nagyedi eya ni makmuk a gepakataka ay am pala ide nagpanulusun diya. ³⁸Ta de maginon ay nangyedi di i hinola ni magsasabi a den a Isais ta sinabi na,

“Panginoon a Makedepat, inikna di ni kaagtaan i surut yu pati pinakita pala dide i kapangyedihan yu misan ay an de buot a gepanulusun dikamo.”

³⁹Kanya pan an di ide te kaya a gepanulusun ta sinabi pa ni Isais i magiyo a talinghage,

⁴⁰“Talage a inabetan di ni Makedepat i mata de ta pinakisa na i innawa de tangani wet ide makakita o makatingges ni kamatoden a makapagsosol tangani ide ay pakeeyenan ni mammalotin de.”

⁴¹Hinola ni Isais a tungkul de Hisus a maginon ta kinta na ti magi ano a kahanga i kapangyedihan na ta naghola eya tungkul diya.

⁴²Nano ay makmuk de ponu ide a Hudyo i nagpanulusun diya a misan ay an ide nagpamatud de kakmukan ta nagkatakut ide de Pariseo ide. Ta makati ide ay kiblagin de de pigmitengan ni Hudyo ide. ⁴³Ta namas pa a te kabuluhan i pagkasalig ni agta dide de pagkasalig ni Makedepat.

I Surut Ni Hisus I Nanhahatol

⁴⁴Nun i Hisus ay nagtodu a liwet ay malagdu a sinabi na a, “I gepanulusun deko ay an la deko gepanulusun ta pati de nagdodul deko.

⁴⁵Ta i kinumita deko ay kinumita pala de nagdodul deko. ⁴⁶Ako ay dinumatong dio de putok i a magi salong tangani wet gekaduman pa ni madumos a esip i belang gepanulusun deko. ⁴⁷Be geikna i misan ino de surut ko ta dingan an na petalingaan ay ang ko eya hahatolan. Ta anok dinumatong dio tangani gehatol de agta ide ta dinumatong ok a nanleligtas dide. ⁴⁸Kanya be an petanggep ni misan ino i surut ko, a gekapoy pala ide deko ay te duman di ide a huwis a i surut ko a nanhahatol dide de inapóan a adow. ⁴⁹Ta anok gesurut dehil de sadile ko ta i Ama a nagdodul deko ay eya i gedodul a ti ano i depat a sasabi ko. ⁵⁰Ta katinggesan ko a i pagtodu a inumapo de Ama a pesabi ko ay geboy ni edup a an te kalog kanya pan pesabi ko la i pepasabi na deko.” Inon i pagtodu ni Hisus.

Peugesan Ni Hisus I Singit Ni Mag-aadel Na Ide

13 ¹Nano ay nun isin a adow ay dingan ngona te gepo i kaadowen ni Paskuwa ay kinatinggesan ni Hisus a dinumatong di i panahon a pagtotul na de putok i, a náampulang de Ama. Ta hanggen nun de gepo ay hanga i pagbuot ni Hisus de belang gepanulusun diya dio ta nano ay pepakita na ti hanggen deno a kahanga i pagbuot na dide. ²⁻³Pati katinggesan ni Hisus a binoy di diya ni Ama i pesan a kapangyedihan. Ta katinggesan na pala a eya ay gepo de Makedepat, a náampulang pala diya. Ta nun nanon pala ay pinaesip ni Satanas de Hodes Iskariyote a anak ni Simon i belak a pagpadekop de Hisus de katalo na ide. Nano ay nun gepangapun i Hisus pati mag-aadel na ide ⁴ay inumuddi i Hisus

a nag-ubed ni demit na ta nagbeyakos ni age a pampunas.⁵ Ta dingan namalis eya ni orat de palanggena ta ginapoan na a inugesan i singit ni mag-aadel na ide ta pati pinunasan na ni pampunas a nabbejakos na.⁶ Paglane na de Simon Pedro ay sinabi ni Pedro, “Panginoon, ay an nappatud a ikamo pa i nonguges ni singit ko.”⁷ Tinumubeg i Hisus, “Am mo katinggesan nano i oyo a peyedi ko misan ay ketinggesan mo a an naaloy.”⁸ Dingan sinabi ni Simon Pedro, “Talage a ang ko pabiyaan a ougesan yu i singit ko ide kapide man.” Tinumubeg i Hisus, “Be am mo pougesan i singit mo deko ay ang ka pa gepakikaisin deko.”⁹ Kanya sinabi ni Pedro, “Panginoon, be maginon ay an la i singit ko ta pati kumot pati ulo ko.”¹⁰ Sinabi ni Hisus, “Eyen ta an di kaelangan a ugesan pa i nandiyus di ta malenis di i pesan na a lawes puwide la i singit na misan ay para dikamo ay malenis a sukul i innawa yu puwide la i isin dikamo.” Inon i sinabi na,¹¹ ta kinatinggesan ni Hisus ti ino i gepadekop diya kanya sinabi na a “Malenis a sukul i innawa yu puwide la i isin dikamo.”

¹² Nano ay nun maugesan di ni Hisus i singit de ay eya ay nagbedu ta inumampulang de piglipaan na ta tinanto na ide, “Katinggesan yu man i buot ko a sasabi de inon a yinadi ko dikamo?¹³ Pengalanan ok yu a magtutodu pati Panginoon ta matud kamo ta akod ngan yo.¹⁴ Kanya ti ako a Panginoon yu pati magtutodu ay nagpakita ni masidong a innawa dehil de pag-uges ko de singit yu ay depat kamo pala a mag-ugesan de belang singit yu.¹⁵ Ta biniyen ko ikamo ni halimbewa a inon tangani toladin yu i yinadi ko dikamo.¹⁶ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i katabeng ay an namas pa a maditas i kapangyedihan na de ponu na pati i dinodul ay am pala namas a maditas i kapangyedihan na de nagdodul diya.¹⁷ Nano ay katinggesan yu di i pagtodu ko kanya pan be yeysi yu inon ay gekaduman kamo ni kasalegen.¹⁸ An tungkul dikamo a pesan i pesabi ko a oyo ta peabuyenan ko i pineta ko ide misan ay depat a mangyedi i sinabi ni kasulatan a, ‘Nappa ni kapagebuk ko i agta a kasaló ko la.’¹⁹ Pesabi ko yo dikamo dingan ngona nangyeyedi tangani be nangyedi di ay nonulusun kamo a ako ngani.²⁰ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i misan ino a getanggep de agta a dinodul ko ay getanggep pala deko pati pan i getanggep deko ay getanggep pala de nagdodul deko.”

Pehola Ni Hisus A Padekop Eya (Mt. 26:20-25; Mk. 14:17-21; Lu. 22:21-23)

²¹ Pagkasabi na ninon ay nagulo i innawa na ta pinamatoden na a “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a padekop ok ni isin dikamo.”²² Ay dingan nasulusalepatan i mag-aadel na ide ta an de katinggesan ti ino dide i pesabi na.²³ Nano ay i mag-aadel a pebuot ni Hisus ay nappalipa

de alane na ²⁴kanya hinalimbewaan eya ni Simon Pedro tangani tantoin ni pebuot a mag-aadel i Hisus a ti ino dide i pesabi na. ²⁵Nun linumane eya de Hisus ay tinanto na, “Panginoon, inóman dikami i pesabi yu?” ²⁶Inumulit i Hisus ta tinubeg na, “I agta a pedolo ko ni tinapay a oyo ay eya dingani.” Ta nun madolo di ni Hisus i tinapay ay binoy na de Hodes a anak ni Simon Iskariyote. ²⁷Nun matanggep di ni Hodes un tinapay ay te kapangyedihan di diya i Satanas dingan sinabi ni Hisus de Hodes, “Yediin mo a mandeli i belak mo a yeyedi.” ²⁸Nano ay i kakmukan a mag-aadel de kásalo na ide ay an te nakatingges ta ti ano ta sinabi ni Hisus inon diya. ²⁹Misan ay katinggesan de a i Hodes i gealáge ni kuwarta kanya inesip ni tipide a mag-aadel a eya ay pepagetang ni Hisus ni pesan a kaelangan de de kaadowen o makati pepapaglimus ni Hisus de mahedepin ide. ³⁰Kanya nun mapangan di ni Hodes un tinapay ay eya ay tinumotul ta abi di nun nanon.

Te Duman A Bowon A Pagdodul

³¹Pagkatotul ni Hodes ay sinabi ni Hisus, “Nano ay ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay pepakita ko di i kapangyedihan ko ta dehil deko ay pepakita pala i kapangyedihan ni Makedepat. ³²Ta be dehil deko ay napakita di i kapangyedihan ni Makedepat ay i Makedepat pala i gepakita ni kapangyedihan ko a Anak na ta yeyedi na yo a tambing. ³³Mangának ko a pebuot, untik dila a panahon a nakkakoloy ok yu ta lalawag ok yu misan ay pesabi ko dikamo a magi sinabi ko de manga ponu a Hudyo a ang kamo nakoduman de paagowen ko. ³⁴⁻³⁵Nano ay isin a bowon a pagdodul i boboy ko dikamo a magbuotan kamo ta ti papalano a binuot ko ikamo ay depat pala a magbuotan kamo tanganiaabuyenan ni pesan a ikamo ay mag-aadel ko.”

Pehola Ni Hisus A Pengeyen Eya Ni Pedro (Mt. 26:31-35; Mk. 14:27-31; Lu. 22:31-34)

³⁶Tinanto eya ni Simon Pedro, “Panginoon deno kamo man paagow?”³⁷Tinumubeg i Hisus, “Ay ang ka nakoduman de paagowen ko nano misan ay nakáabut ka deko de naaloy pa a panahon.” ³⁷Tinanto eya ni Pedro, “Panginoon, ano ta anok nakáabut dikamo nano? Ta para deko ay hinande ko di a gepakalibun para dikamo.” ³⁸Tinumubeg i Hisus, “Pesabi mo a hinande mo di a gepakalibun para deko misan ay talage a matud ay pesabi ko dikaw a dingan ngona nátaráok i manok ay pengeyen ok mo ni tiluwon a sila.” Inon i sinabi na de Pedro.

I Hisus I Bektas A Paagow De Ama

14 ¹Dingan sinabi ni Hisus de pesan a mag-aadel na, “Wet nagkogulo i innawa yu ta magpanulusun kamo a tuloy de Makedepat pati

magpanulusun kamo pala a tuloy deko. ²Ta duman de kataanan ni Ama ko ay makmuk a natataanan ta be an maginon ay ang ko sinabi dikamo a noduman ok tangani maghande ok ni natataanan yu. ³Ta be nakáduman ok di a makapaghande ni natataanan yu ay nedio ok pala a liwet ta eikag ko ikamo de kataanan ko tangani ti deno ok ay duman kamo pala. ⁴Ta katinggesan yu ti deno ok paagow pati bektas duman.” ⁵Sinabi diya ni Tomas, “Panginoon, am mi katinggesan ti deno i paagowen yu kanya papalano pan a ketinggesan mi i bektas?” ⁶Tinumubeg i Hisus, “Ako i nasesilan a paagow de Ama pati gepo deko i kamatoden pati edup a an te kalog ta an te misan ino a nakoduman de Ama be an de padean ko. ⁷Be ako ay peabuyenan yu ay peabuyenan yu pala i Ama ko. Gepo nano ay peabuyenan yu di eya pati kinta yu di.”

⁸Sinabi diya ni Pilepi, “Panginoon, pakitain yu dikami i Ama ta suluk di inon dikami.” ⁹Tinumubeg i Hisus, “Naloy di a kakoloy ok yu, Pilepi, ta kasta ang ka pa te katinggesan tungkul deko ta i nakakita deko ngani ay nakakita pala de Ama kanya wet mo sasabia deko a, ‘Pakitain yu dikami i Ama.’ ¹⁰Depat a manulusun kamo a ako pati Ama ay naeisin ta i pagtodu a pesabi ko dikamo ay an inumapo deko ta i Ama a gepakikaisin deko ay gepayedi deko ni pagyedi na. ¹¹Kanya depat ngani a manulusun kamo a ako pati Ama ay naeisin. Misan be ang kamo nonulusun de inon a sinabi ko ay manulusun kamo tebe dehil de pagyedi ko a gepakataka. ¹²Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i nonulusun deko ay nakayedi ni magi pagyedi ko ta nakayedi pala eya a namas pa de inon a pagyedi ko dehil de noduman ok di de Ama. ¹³Ta misan ano i agedin yu de Ama de makapangyedihan a ngalan ko ay inon i yeyedi ko tangani dehil deko a Anak ay pepakita i kapangyedihan ni Ama. ¹⁴Talage a yeyedi ko i misan ano a agedin yu de makapangyedihan a ngalan ko.”

I Oyo I Pangako Tungkul De Ispiritu Nun Makedepat

¹⁵Sinabi ni Hisus a tuloy, “Nano ay be pebuot ok yu ay depat a petalingaan yu i pagtodu ko. ¹⁶⁻¹⁷Ta nánalangin ok de Ama tangani ikamo ay bebiyen na ni magtatabeng a i Ispiritu a getodu dikamo ni kamatoden ta eya i kalewes ko a nappa ni kakoloy yu magpakapide pa man. An petanggep eya ni an gepanulusun ide de Makedepat dio de putok i ta an de peabuyenan eya o katinggesan man. Misan ikamo pan ay peabuyenan yu eya ta nappakoloy eya dikamo ta de an naaloy ay getaan di a tuloy dikamo.

¹⁸“Ang ko ikamo wawalat a magi lubus ta naampulang ok dikamo. ¹⁹Untik dila a panahon ay anok di kekita ni an gepanulusun ide dio de putok i. Misan ay kekita ok yu ta dehil de ako ay te edup a an te kalog ay ikamo pala ay te edup a an te kalog. ²⁰Ta de adow a inon ay katinggesan yu ngani a ako ay gepakikaisin de Ama pati naeisin kitam

pala. ²¹Talage i getanggep de pagtodu ko a getalinga pala ay eya i gebuot deko. Ta i gebuot deko ay pebuot pala ni Ama ko pati pebuot ko pala eya ta gepaabuya ok diya a matud.” ²²Pagkasabi ni Hisus ninon ay tinanto eya ni Hodes a am pan i Iskariyote ta sinabi na, “Panginoon, ano pan ta dikami kamo la gepaabuya a masakut ta an de kaagtaan dio de putok i?” ²³Tinumubeg i Hisus, “I gebuot deko ay getalinga de surut ko ta eya ay pebuot ni Ama ko ta ikami ay nakoloy diya a getaan a tuloy pala, ²⁴misan i an gebuot deko ay an getalinga de surut ko. Nano ay i surut ko a inikna yu ay an inumapo deko ta de Ama a nagdodul deko.

²⁵“Pesabi ko dikamo i magiyo a pesan hanggen kakoloy ok yu pa ²⁶misan ay i magtatabeng a i Ispiritu nun Makedepat a dododul ni Ama de makapangyedihan a ngalan ko ay eya ngani i getodu dikamo ni pesan pati gepaesip eya ni pesan a sinabi ko dikamo.

²⁷“Nano ay i kasampatan a innawa a paaged i wawalat ko dikamo ta an yo magi peboy ni ugeli dio de putok i. Wet magulo i innawa yu pati wet kamo matakut. ²⁸Inikna yu di i sinabi ko a ‘Ako ay nototul pati náampulang pala.’ Kanya dehil de pagbuot yu deko ay depat a masalig kamo a ako ay paagow de Ama ta namas pa i kapangyedihan ni Ama de kapangyedihan ko a Anak na. ²⁹Ta dingan ngona nangyedi i pagtotul ko ay sinabi ko dikamo inon tangani be nangyedi di a pesan ay manulusun kamo deko. ³⁰Nano ay anok di gesurut dikamo ni naaloy pa ta gedetong di i Satanas a eya a te kapangyedihan de kaagtaan dio de putok i misan ay an eya te kapangyedihan deko a unabis. ³¹Ta i peyedi ko ngani ay i nappaayun de pedodul ni Ama ta depat a matinggesan ni kaagtaan dio de putok i a pebuot ko i Ama.” Inon i pagtodu ni Hisus ta dingan sinabi na, “Hale di, ta tol di.”

I Hisus I Matud A Lanut

15 ¹Nun getotul ide ay tinodu ni Hisus dide i talinghage a magiyo, “Ako i matud a lanut ta i Ama ko i mag-aalage ni lanut. ²I belang sanga a nappakitad deko a an gepinag-anak ay pepugtus a pebut pala ni Ama ta i sanga pan a gepinag-anak ay pelenis na tangani namas a umanak ni makmuk. ³Ikamo ay malenis de innawa yu dehil de surut a sinabi ko dikamo. ⁴Depat a ugnay kamo a magpakikaisin deko ta maginon pala ay gepakikaisin ok dikamo. Ta ti papalano a i sanga ay an náanak be an nappakitad de lanut ay maginon kamo pala ay an náanak be ang kamo gepakikaisin deko.

⁵“Ako i lanut, ikamo i manga sanga ta be naeisin kitam ay ikamo i náanak ni makmuk ta ang kamo te nayeyedi be napakiblag kamo deko. ⁶I an gepakikaisin deko a tuloy ay bobut eya a magi sanga a pinugtus di a narango ta inon ide a narango ay tetipun a wewitik de apoy a nosunug. ⁷Misan pan be gepakikaisin kamo deko a tuloy, a getalinga pala de surut

ko ay dingan agedin yu i misan ano a buot yu ta boboy ko dikamo. ⁸Ta be ikamo ay gepinag-anak ni makmuk ay pepakita di i kapangyedihan ni Ama ko ta de maginon pala ay napamatoden a ikamo ay mag-aadel ko a matud. ⁹Ta ti papalano a pebuot ok ni Ama ay maginon pala pebuot ko ikamo kanya be getalinga kamo deko ay gekaduman kamo ni pagbuot ko. ¹⁰Ta ti papalano a getalinga ok de pagdodul ni Ama ko a gekaduman ok ni pagbuot na ay maginon pala a gekaduman kamo ni pagbuot ko be getalinga kamo de pagdodul ko. ¹¹Pesabi ko dikamo i pesan a oyo tangani makabinsa ko ikamo de kasalegen ko a te kasalegen pa a masakut.

¹²“Nano i oyo i pagdodul ko a magbuotan kamo a magi pagbuot ko dikamo. ¹³Ta pepakita ni agta i pagbuot na a hanga be gepakalibun eya para de mangáyun na ta an te kapadepade de maginon a pagbuot. ¹⁴Kanya ikamo pala ay pepakita yu a ikamo ay mangáyun ko be getalinga kamo de pagdodul ko. ¹⁵Ang ko di ikamo ngangalanan a katabeng ta an pepatingges ni ponu de katabeng na i belak na misan ay pengalanan ko ikamo a mangáyun ko ta pepatingges ko dikamo i pesan a inikna ko de Ama ko. ¹⁶Misan pan ay an ikamo i nagpeta deko ta ako i nagpeta dikamo ta pepakang ko ikamo a gepinag-anak ni piyon a pagyedi ta dingan an na kanungun i pagel yu. Pati misan ano i agedin yu de Ama de makapangyedihan a ngalan ko ay boboy na dikamo. ¹⁷Kanya i oyo dila i pedodul ko dikamo a magbuotan kamo.

Kagengsaan Ni Kaagtaan Dio De Putok I Gepanulusun Ide

¹⁸“Nano be kagengsaan ikamo ni kaagtaan dio de putok i ay depat a matinggesan yu a ako ngona i kagengsaan de. ¹⁹Ta halimbewa be ikamo ngani ay kapadepade de, a an gepanulusun ay bobuot de ikamo misan ay ang kamo ngani kapadepade dide ta pineta ko ikamo gepo dide kanya kagengsaan de ikamo. ²⁰Espin yu i sinabi ko dikamo a ‘I katabeng ay an namas pa a maditas i kapangyedihan na de ponu na.’ Kanya be ako ay pepahedepan de ay pehedepan de pala ikamo pati be petalingaan de i surut ko ay petalingaan de pala i surut yu. ²¹Misan ay katinggesan yu a pehedepan de ikamo dehil de pagpanulusun yu deko ta an de peabuyenan i nagdodul deko. ²²Be anok tebe dinumio de putok i a nagsabi dide ni kamatoden ay an di tebe pinakita i kasalanan de misan ay nano ay an ide te dehilan a sasabi a an ide te kasalanan. ²³⁻²⁴Talage a an tebe ide te kasalanan be anok nagyedi de pekita de ni makmuk a gepakataka a am pa nayedni misan ino. Misan ay nano ay kinta de di i yinadi ko ta kinagengsaan ok de pati Ama ko ta i nagkagengsa deko ay nagkagengsa pala de Ama ko. ²⁵Kanya de maginon ay nangyedi di i hinola de kasulatan a peasahan de a magiyo a ‘Pagkagengsaan ok de a an te kasalanan.’

²⁶“Misan ay nádetong i magtatabeng a gepo de Ama ko a i Ispiritu a getodu dikamo ni kamatoden. I eya ay dododul ko a gepo de Ama ta gepamatud eya dikamo tungkul deko. ²⁷Ta gepamatud kamo pala a tungkul deko ta nunde gepo pa ay ikamo ay ayun ko di.

16 ¹“Nano ay nagsabi ok dikamo ni oyo tangani wet maeyen i pagpanulusun yu deko dehil de kahedepan. ²Ta pati pototul de ikamo de pigmitengan de. Talage a nádetong i panahon a i misan ino a nomuno dikamo ay peesip na a eya ay gepakatabeng de Makedepat. ³Ta geyedi ide ni oyo dehil de anok de peabuyenan pati Ama. ⁴I oyo ay pesabi ko dikamo tangani pagdetong ni odes a pepahedepan de ikamo ay nappahande i innawa yu ta sinabi kod yo dikamo.

I Oyo I Pagyedi Ni Ispiritu

“Nano ay anok nagsabi dikamo ni oyo nun tagibu pa a pagiinayun tam ta kakoloy ok yu. ⁵⁻⁶Misan nano ay noduman ok di de nagdodul deko. Malungkut kamo ngani a masakut dehil de pesabi ko a nototul ok misan ay bekot ta an te getanto deko isin man dikamo a ‘Ti deno kamo paagow?’ ⁷Misan ay patalikngan yu i oyo a sasabi ko a kamatoden a tungkul de pagtotul ko ta namas pa a piyon para dikamo a ako ay nototul ta dingan pakang ko dikamo i magtatabeng a i Ispiritu ta be anok nototul ay an nedio i magtatabeng. ⁸Ta pagdetong na ay pamatoden na de kaagtaan dio de putok i, a ti ano i mammalotin de pati tungkul deko a kapiyonan ni Makedepat pati i pagpadusa na. ⁹Talage a pamatoden na a tungkul de mammalotin de a an ide gepanulusun deko. ¹⁰Pati pamatoden na a ako ngani i kapiyonan ni Makedepat ta dehil de inon ay noduman ok de Ama, ta anok yud kekita. ¹¹Pati pan pamatoden na a tungkul de pagpadusa ni Makedepat ta hinatolan di i Satanas a ponu dio de putok i.

¹²“Te makmuk ok pa a sasabi dikamo misan an yu pa kaya a ketinggesan nano. ¹³Pagdetong nun Ispiritu a getodu ni kamatoden ay tatabengan na ikamo tangani matinggesan yu i pesan a kamatoden. Ta an eya te sasabi a geapo de sadile na ta sasabi na la dikamo i inikna na de Ama a i pesan a nangyeyedi a nádetong. ¹⁴Pepapodian ok na ta náapo deko i totodu na dikamo. ¹⁵Talage a i pesan a kamatoden a nade Ama ay deko pala kanya sinabi ko a deko náapo i totodu dikamo ni Ispiritu.”

I Lungkut Ay Nappa Ni Kasalegen

¹⁶Sinabi ni Hisus a tuloy i oyo a talinghage, “Untik dila a panahon ay anok yud kekita ta pagkasila ni untik pa a panahon ay kekita ok yu a liwet.” ¹⁷Nasurutsurotan i tipide a mag-aadel na, “Ano man i buot na a sasabi nun sinabi na dikitam a ‘Untik dila a panahon ay anok yud kekita ta pagkasila ni untik pa a panahon ay kekita ok yu a liwet.’ Ta sinabi na pala a ‘Dehil de inon ay noduman ok de Ama.’ ¹⁸Ano man i buot na

a sasabi de ‘Untik dila a panahon.’ Talage a an tam yo katinggesan.”¹⁹ Misan ay katinggesan ni Hisus a buot de a getanto kanya sinabi na dide, “Natulutantoan kamo a ti ano i buot ko a sasabi de ‘Untik dila a panahon ay anok yu kekita ta pagkasila ni untuk pa a panahon ay kekita ok yu a liwet.’²⁰ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a de untuk dila a panahon ay nátangos kamo pati gehedep i innawa yu misan ay násalig i gekapoy deko dio de putok i. Malungkut kamo ngani a masakut misan i lungkut yu ay nappa ni kasalegen.²¹ Ta halimbewa be gebetyag di i isin a mahuna de panganak na ay nagkapatangos eya ta gedetong di i odes ni paghedef na misan be nakapanganak di ay an na di nagkaisepan i paghedef na ta nagkasalig dehil de pinanganak na di i isin a anak dio de putok i.²² Maginon kamo pala nagkolungkut nano misan ay liwet a gepakita ok dikamo ay dingan hanga a masakut i kasalegen yu a an nabobut ni misan ino de innawa yu.

²³“Nano ay de adow a nádetong ay ang kamo di te kaelangan a geaged deko tungkul de misan ano ta talage a matud ay pesabi ko dikamo a misan ano i agedin yu de Ama de makapangyedihan a ngalan ko ay boboy na dikamo.²⁴ Hanggen nano ay ang kamo pa geaged diya ni misan ano de makapangyedihan a ngalan ko kanya umaged kamo ta ikamo ay bebiyen tangani te kasalegen kamo pa a masakut.

Nanalo Di I Hisus De Te Kapangyedihan Ide Dio De Putok I

²⁵“I oyo ide ay sinabi ko dikamo de talinghage misan ay nádetong i adow a anok gesurut dikamo ni talinghage ta madisapow a sasabi ko dikamo i tungkul de Ama.²⁶ De adow a nádetong ngani ay geaged kamo diya de makapangyedihan a ngalan ko ta an di kaelangan a nanalangin ok de Ama para dikamo.²⁷ Ta pebuot kamo ngani ni Ama dehil de pagbuot yu deko pati pagpanulusun yu a ako ay gepo diya.²⁸ Talage a gepo ok de Ama a dinumio de putok i ta nano pan ay nototul ok di de putok i, a náampulang ok de Ama.”

²⁹ Sinabi diya ni mag-aadel na ide, “Nano ngani ay madisapow di i pagsurut yu dikami ta an di de talinghage.³⁰ Nano ay katinggesan mi di a katinggesan yu i pesan ta misan ang kami nagtanto dikamo ay katinggesan yu i nadeinnawa mi kanya dehil de pagkatingges yu ninon a nadeinnawa mi ay gepanulusun kami a ikamo ay gepo de Makedepat.”³¹ Tinumubeg i Hisus dide, “Wet yu sabia a tambing a gepanulusun kamo deko.³² Ta nádetong i odes, a nano dingani, a nakálat kamo a paagow de belang beloy yu ta wawalat ok yu a lallan misan ay anok lallan ta i ayun ko ay i Ama ko.³³ Pesabi ko yo dikamo tangani magkaduman kamo ni kasampatan a innawa dehil de pagpakikaisin yu deko ta te duman kamo a kahedepan dio de putok i. Misam ay patibongin yu i innawa yu ta nanalo ok di de te kapangyedihan dio de putok i.”

Gepanalangin I Hisus Para De Mag-aadel Na Ide

17 ¹Pagkatapos ni Hisus ni pagsurut a inon ay tinumingala eya de langot ta nagpanalangin eya a magiyo, “Ama, dinumatong di i odes a pepakita yu i kapangyedihan ko a Anak tangani mapakita ko a Anak i kapangyedihan yu. ²Ta biniyen ok yu di ni kapangyedihan yu de pesan a kaagtaan tangani makapagboy ok ni edup a an te kalog de pesan a agta a binoy yu deko. ³Talage a be peabuyenan ni kaagtaan a ikamo ay isin la a matud a Makedepat pati ako a Hisu Kristo a dinodul yu ay te edup ide ngani a an te kalog. ⁴Pinakita ko dio de putok i i kapangyedihan yu. Natapos ko di i pepayedi yu deko. ⁵Nano, Ama, pagdetong ko de kalane yu a liwet ay boyin yu pan di deko i kapangyedihan ko a nappadeko nun ako ay kalane yu dingan ngona yinadi i putok i.

⁶“Pinaabuya ko ikamo de agta a binoy yu deko gepo de putok i. Ide ay mangának yu a binoy yu deko a pealagean ko ta tinumalinga ide de surut yu. ⁷Ta nano ay katinggesan de a i gepakataka pati pagtodu a binoy yu deko ay gepo dikamo. ⁸Ta tinodu ko dide a pesan i pesan a surut a tinodu yu deko ta tinanggep de pan. Ta katinggesan de a talage a ako ay inumapo dikamo ta gepanulusun ide a ikamo i nagdodul deko.

⁹“Peppanalangin ko inon ide, a an i gekapoy ide de kamatoden dio de putok i ti an i pesan a binoy yu deko ta ide ay dikamo. ¹⁰Ta i pesan a deko ay dikamo ta i pesan a dikamo ay deko ta dehil de gepanulusun deko ay pepakita de i kapangyedihan ko. ¹¹Nano, Ama a makapangyedihan, ay nákang ok di dikamo a nototul ok dio de putok i. Kanya dehil de makapangyedihan a ngalan yu ay alagean yu i pesan a binoy yu deko a naddeputok pa i tangani ide ay nappa ni naeisin a magi ikitam ay naeisin. ¹²Ta nun ako ay kakoloy de ay dehil de kapangyedihan ni ngalan yu ay inalagean ko ide a binoy yu deko. Inalagean ko ide ta i misan isin dide ay an nopuska puwide la i isin a nákang de padusa na ta inon i hinola ni kasulatan a pinasolat yu. ¹³Misan ay mandeli ok di a nákang dikamo kanya pepanalangin ko yo hanggen dio ok pa de putok i tangani ide ay te kasalegen a magi kasalegen ko. ¹⁴Tinodu ko dide i surut yu ta pagkagengsaan ide ni kaagtaan ide dio de putok i ta ide a binoy yu deko ay an ide nagkeedup a nappaayun de ugeli dio de putok i a magi ako. ¹⁵Ang ko peaged a layuin yu ide dio de putok i ta pepanalangin ko a ligtasin yu ide de kapangyedihan ni Satanas. ¹⁶Talage a an di ide nagkeedup a nappaayun de ugeli dio de putok i a magi ako. ¹⁷Ama, i surut yu ay kamatoden kanya de padean ninon a surut yu ay bukudin yu i gepanulusun ide deko tangani geabut ide dikamo. ¹⁸Ta ti papalano a dinodul ok yu dio de putok i ay maginon pala dododul ko ide de kaagtaan dio de putok i, ¹⁹ta dehil dide ay hinande ko di a gepakalibun para dide tangani peboy de pala a matud dikamo i edup de.

²⁰“An la ide i peppanalangin ko ta pati i pesan a nonulusun deko magpakapide man dehil de pagpamatud de tungkul deko. ²¹Ta peppanalangin ko pala a ide a pesan ay naeisin a magi ikitam, Ama, ay naeisin ta buot ko a ide a pesan ay gepakikaisin dikitam tangani manulusun i kaagtaan dio de putok i a ikamo i nagdodul deko. ²²I kapangyedihan a binoy Yu deko ay binoy ko dide tangani ide ay naeisin a magi ikitam ay naeisin. ²³Ako ay gepakikaisin dide ta ikamo ay gepakikaisin deko tangani ide ay naeisin a matud. Ta de maginon pala ay aabuyenan ni kaagtaan dio de putok i a dinodul ok Yu pati katinggesan ni kaagtaan a pesan a pebuot Yu pala i manga gapanlusun a magi pagbuot Yu deko.

²⁴“Ama, buot ko a nakkakoloy de kadumanan ko i pesan a binoy Yu deko tangani kitain de i kapangyedihan ko a i kapangyedihan a binoy Yu deko ta ako ay pebuot Yu dingan ngona yinadi i putok i. ²⁵Piyon a Ama, ang kamo peabuyenan ni kaagtaan dio de putok i misan ay peabuyenan ko ikamo a masakut ta katinggesan ni binoy Yu ide deko a ikamo i nagdodul deko. ²⁶Ta pinaabuya ko ikamo dide ta paabuya ko pa tangani i pagbuot Yu deko ay mapa de innawa de ta ako pan ay gepakikaisin dide.”

Pedekop I Hisus

(Mt. 26:47-56; Mk. 14:43-50; Lu. 22:47-53)

18 ¹Nano ay nun pagkatapos ni Hisus ninon a pagpanalangin ay tinumotul ide pati mag-aadel na ide ta kinumang ide de dipa ni Orat a Kedron ta sinumilong ide de isin a kahardinan duman. ²I lugel a inon ay katinggesan ni Hodes a gepadekop de Hisus ta ugnay a geduman i Hisus pati mag-aadel na ide. ³Kanya nun duman di ide Hisus ay dinumatong i Hodes a ayun na i tipide a magbebentay nunde beloy a pighandogen de Makedepat pati isin a bunglo a sundelo a pinakang ni ponu ide ni maghahandug ide pati Pariseo ide. Ta ide a dinumatong ay te manga adde ni salong pati utak. ⁴Misan ay katinggesan ni Hisus i pesan a nangyeyedi diya kanya tinagbu na ide a tinanto na ide, “Inóman i pelawag Yu?” ⁵Tinumubeg ide, “I Hisus a tage Nasarit.” Dingan sinabi na, “Akod yo.” Pagsabi na ninon ay nappauddi i Hodes a kakoloy ni manga gedekop ide diya ⁶misan nun sinabi ni Hisus a, “Akod yo,” ay napaórong ide a napaiide pala de putok. ⁷Tinanto na ide a liwet, “Inóman a talage i pelawag Yu?” Tinumubeg ide, “I Hisus a tage Nasarit.” ⁸Sinabi ni Hisus, “Sinabi ko dikamo a ‘Akod yo,’ kanya be ako i pelawag Yu ay pabiyaan Yu ngona a makatotul i agta ide a oyo.” ⁹Sinabi na yo tangani te nangyedi di i surut na a an te nalagelag misan isin dide, a binoy diya ni Ama. ¹⁰Nano ay i Simon Pedro ay nangugnus ni utak na ta tinigbes na i isin a katebeng ni pinakaponu a maghahandug. Ta nasapsap i awenan a talinga ni katabeng a inon a i ngalan na ay Malko. ¹¹Sinabi ni Hisus de Pedro,

“Kalobenin mo i utak mo na ta depat ko a tatanggep i kahedepan a peboy deko ni Ama ko.”

¹²Ta dingan i magbebentay ide a Hudyo pati sundelo ide, dehil de pagdodul ni kapitan de, ay dinakop a ginapus de i Hisus. ¹³Eya ay inadde de ngona de Anas a pinakaponu a maghahandug a den ta eya ay panuwangan ni Kaipas a pinakaponu a maghahandug nun inon a panahon. ¹⁴I Kaipas i nagsabi de manga ponu a Hudyo a yadi pa a i isin dila a agta i malibun para de pesan a kaagtaan.

Pepangeyen Ni Pedro I Hisus

(Mt. 26:69-70; Mk. 14:66-68; Lu. 22:55-57)

¹⁵Nano ay i Simon Pedro pati isin pa a mag-aadel ay inumabut de Hisus. Peabuyenan pan ni pinakaponu a maghahandug inon a mag-aadel kanya nakasilong eya a ayun ni Hisus de disalad ni bekoran ni pinakaponu a maghahandug. ¹⁶Nawalat pan i Pedro de ditow ni pintohan ni bekod kanya binumulwag i mag-aadel a peabuyenan ni pinakaponu a maghahandug ta pinagsabian ninon a mag-aadel i maddikit a bentay de pintohan. Dingan pinasilong ni mag-aadel i Simon Pedro. ¹⁷Pagkasilong na ay tinanto i Pedro ninon a maddikit, “Kasta isin ka pala a mag-aadel ni agta a iwina?” Tinumubeg i Pedro, “Eyen.” ¹⁸Nano ay magidnaw nun nanon kanya naggetong ni usang i manga katabeng ide pati bentay ide ta kauluuddi ide de palebut na tangani nanangdeng ta i Pedro pala ay nakiuddi a nanangdeng.

Petulutanto Ni Pinakaponu A Maghahandug I Hisus

(Mt. 26:59-66; Mk. 14:55-64; Lu. 22:66-71)

¹⁹I Hisus pan ay petanto ni Anas a pinakaponu a maghahandug a den a tungkul de mag-aadel na ide pati de pagtodu na. ²⁰Tinumubeg i Hisus diya, “Nagsurut ok de peikna ni kamakmokan ta ang ko tinagu i pagtodu ko. Talage a nagtodu ok a ugnay de pigmitengan tam ide pati de beloy a pighandogen de Makedepat a pigpolongan ni manga Hudyo. ²¹Kanya wet ok yu tantoa ta i tantoa yu ay i geikna na ide deko ta katinggesan de i sinabi ko.” ²²Nun pagkasabi na ni maginon ay tinampal i Hisus ni isin de magbebentay ide a nappauddi de alane na ta sinabi na, “Wet mo petubege ni maginon i pinakaponu a maghahandug.” ²³Tinumubeg i Hisus diya, “Be gesurut ok ni an matud ay pamatoden mo misan ay be matud pan i pesabi ko ay bekot ta tinampal ok mo?” ²⁴Pagkatapos ninon ay ginapus de pa i Hisus ta pinaadde ni Anas de Kaipas a pinakaponu a maghahandug.

Liwet A Pepangeyen Ni Pedro I Hisus

(Mt. 26:71-75; Mk. 14:69-72; Lu. 22:58-62)

²⁵Nano ay i Pedro pan ay nappauddi pa duman a gapanangdeng. Tinanto eya ni tipide, “Kasta isin ka pala de mag-aadel na ide?” Sinabi

ni Pedro, "Eyen." ²⁶Te duman pa a isin a katabeng ni pinakaponu a maghahandug a mangáyun pan nun tinigbes ni Pedro a nasapsap i talinga na ta tinanto na, "Amman ikaw un kinta ko a ayun ni agta a iwina de kahardinan?" ²⁷Liwit a pinangeyen ni Pedro ta tambing pan a tinumaráok un manok.

Peikag I Hisus De Beloy A Hanga Ni Gobernador
(Mt. 27:1-2; 11-14; Mk. 15:1-5; Lu. 23:1-5)

²⁸Nun mandeli di a adow ay gepo de beloy ni Kaipas ay inikag de i Hisus de beloy a hanga ni Gobernador a tage Roma. Misan i Hudyo ide ay an ide sinumilong de beloy nun Gobernador a an Hudyo. Ta gepo de ugeli de ay inesip de a ide ay nappa ni an malenis de pekita ni Makedepat be nálane ide de an Hudyo dingan an nappatud dide a námangan ide ni pangapun ni Paskuwa. ²⁹Nano ay i Pilato a Gobernador ay binumulwag de beloy na a petanto na ide a, "Anóman i sumborg yu de agta a oyo?" ³⁰Tinumubeg ide, "Be an tebe te yinadi a malot i agta a iwina ay am mi tebe inikag dio dikamo." ³¹Sinabi dide ni Pilato, "Layuin yu eya dio ta hatolan yu a nappaayun de pagdodul yu." Tinumubeg un manga ponu a Hudyo, "Ay katinggesan yu pan a ang kami te kapangyedihan a gehatol de misan ino ni kalebunan de." (Inon i sinabi de, ³²ta de maginon ay nangyedi di i surut ni Hisus nun sinabi na a ti papalano i padean ni pagkalibun na.)

³³Nano ay pagkasilong ni Pilato de beloy na ay pinakangan na i Hisus ta tinanto na eya, "Ikaw man i hari ni Hudyo ide?" ³⁴Tinumubeg i Hisus, "Iwina man ay inumapo de sadile yu a esip o te nagbereta dikamo a tungkl deko?" ³⁵Sinabi ni Pilato diya, "Talage a te nagbereta deko ta anok yo Hudyo ta i tage dio pala ide de bensa mo pati i ponu ide ni maghahandug ide i nangikag dikaw dio. Anóman i yinadi mo a malot?" ³⁶Tinumubeg i Hisus, "I pagkahari ko ay an gepo de kaagtaan dio de putok i ta be maginon ay nekilaben para deko i manga mag-aadel ko ide tangani wet ok di maadde de kapangyedihan ni manga ponu a Hudyo. Talage a i pagkahari ko ay an gepo de kaagtaan dio de putok i." ³⁷Sinabi ni Pilato, "Be maginon ay kasta hari ka." Tinumubeg i Hisus, "Ikamo di i gesabi a ako ay hari ta dehil de pagsabi ko ni kamatoden ay dinumatong ok a pinanganak dio de putok i. Ta i pesan a te pagbuot de kamatoden ay getalinga de surut ko." ³⁸Tinanto eya ni Pilato, "Ano i buot mo a sasabi de surut a, 'i kamatoden?'"

Pehatolan A Nelibun I Hisus
(Mt. 27:15-31; Mk. 15:6-20; Lu. 23:13-25)

Pagkatanto na ninon ay binumulwag i Pilato ta sinabi na de manga ponu a Hudyo, "Anok te depat a panhahatolan de agta a oyo." ³⁹Misan ay

nappaayun de ugeli yu ay depat ok a magpabulwag ni isin a nabbilanggo de kaadowen ni Paskuwa. Buot yu man a pabulwagen ko dikamo i Hari ni Hudyo ide?” Inon i tanto ni Pilato. ⁴⁰Ta dingan tinumubeg ide diya a malagdu a surut, “Am mi buot iwina a agta ta i Barabás pan i pabulwagen yu.” Inon i tubeg de ta i Barabás pan ay tulisan a mibguno.

19 ¹Kanya pinaikag ni Pilato i Hisus de beloy na a pinalapdit na eya. ²Un sundelo ide ay nagyedi ni suklong a tinik a sinuklong de de Hisus pati kinulapyawen de eya ni mulumaderag a magi kulapyaw ni hari. ³Dingan ide ay linumane diya a sinabi de, “Maedup ka, Hari ni Hudyo ide.” Ta pagkasabi de ninon ay tinulutampal de eya.

⁴Misan ay binumulwag a liwet i Pilato ta sinabi na de Hudyo ide de bekoran na, “Pagelawagin yu ta eikag ko di eya de kasagkaden yu na tangani matinggesan yu a anok te depat a panhahatolan diya.” ⁵Kanya pagkabulwag ni Hisus a te suklung ni tinik pati kulapyaw a mulumaderag ay sinabi dide ni Pilato, “Pagelawagin yu, wiyo i agta.” ⁶Nano ay pagkákita diya nun ponu ide ni maghahandug ide pati magbebentay ide ay nagiinolang ide a, “Pakuin yu eya de padipa. Pakuin yu de padipa.” Misan sinabi dide ni Pilato, “Amitin yu eya ta ikamo i magpaku diya de padipa ta anok te depat a panhahatolan diya.” ⁷Tinumubeg diya un manga ponu a Hudyo, “Ikami a Hudyo ay te pagdodul ta nappaayun de inon ay depat a eya ay malibun ta pesabi na a eya ay Anak nun Makedepat.”

⁸Nano ay nun inikna ni Pilato inon a surut ay namas di a natakut eya. ⁹Kanya liwet a sinumilong i Pilato de beloy na ta tinanto na i Hisus a magiyo, “Tage deno ka man?” Misan ay an di tinumubeg i Hisus diya. ¹⁰Kanya sinabi diya ni Pilato, “Bekot ta ang ka gepakisurut deko? An yu man katinggesan a te kapangyedihan ok a magpaukas o magpapaku dikamo de padipa?” ¹¹Tinumubeg i Hisus a liwet, “Ang kamo te kapangyedihan a magpapaku deko de padipa be an non nappaayun de kabuotan ni Makedepat. Kanya namas pa a hanga i kasalanan ni nangadde deko de kasagkaden yu i.” ¹²Talage a nun ikikna yo ni Pilato ay namas di a buot na a poukasan i Hisus misan ay nagiinolang un manga Hudyo a magiyo, “Be iwina a agta aypoukasan yu ay ang kamo katabeng a matud ni Kaditasan a Hari yu. Ta i misan ino a gesabi a eya i hari ay kapagebuk ni Kaditasan a Hari yu.” ¹³Dingan pagkaikna ni Pilato de manga surut a inon ay pinabulwag na i Hisus ta i Pilato ay linumipa de piglipaan na a pighatolan de lugel a pig-uddian a te ngalan de surut a Hebreo a Gabata. ¹⁴Nano ay odes di a getanga i adow ta nun nanon ay adow di ni paghande de Paskuwa ta sinabi ni Pilato de manga Hudyo ide, “Wiyo i hari yu.” ¹⁵Dingan nagiinolang ide, “Bunoin eya. Bunoin eya. Pakuin eya de padipa.” Misan tinanto ide ni Pilato, “Pepapaku yu man deko de padipa i hari yu?” Tinumubeg i ponu ide ni maghahandug ide, “Ang kami te hari ti an i Kaditasan a Hari yu.”

Pepaku I Hisus De Padipa
(Mt. 27:32-44; Mk. 15:21-32; Lu. 23:26-43)

¹⁶Kanya pan binoy ni Pilato i Hisus dide a kapangyedihan tangani papakuan de eya de padipa. ¹⁷Dingan inikag ni sundelo ide i Hisus a nappassan na un padipa na ta binumulwag ide de Herusalem a paagow de Golgota a te kabuluhan de surut a Hebreo a “Kaksan ni Ulo.” ¹⁸Ta pagdetong duman ay pinakuan de eya de padipa a kasabey na pala i aduwa, a i isin de awenan na, i isin pala de awile na. ¹⁹Nano ay pinasolat ni Pilato i pagsumbung de a pinakitad de padipa a kadepit a ditas ni ulo ni Hisus ta i pinasolat ay magiyo, “I Hisus a tage Nasarit a Hari ni Hudyo ide.” ²⁰I pagsumbung a inon ay nassolat de surut a Hebreo, Griego pati Roma. I makmuk a Hudyo i nakabesa ninon ta alane la de Herusalem i pinagpakuhan de Hisus. ²¹Kanya sinabi ni ponu ide ni maghahandug ide de Pilato a, “Wet yu solata, ‘I Hari ni Hudyo ide.’ Ta solatin yu pan a, ‘Sinabi ni agta a oyo a ako i Hari ni Hudyo ide.’” ²²Misan ay tinumubeg i Pilato, “Inon a sinolat ko di ay sukul.”

²³Nun i Hisus ay pakuin ni sundelo ide ay inamit de i bedu na ide dingan pinabulubinsaan ni apat a sundelo ta inamit de pala i kulapyaw na. I oyo ay an tini gepo de ditas hanggen de sidong ²⁴kanya nasurutsurotan ide ta sinabi de, “Wet tam yo pitasin ta magsugel kitam dila tangani matinggesan tam ti ino i nakáamit.” Maginon dila i yinadi ni sundelo ide ta nangyedi yo ta te duman de kasulatan i hinola a magiyo a,

“Pinabulubinsaan de i bedu ko ide ta i kulapyaw ko pan ay
 pinagsugelan de.”

²⁵Nano ay kauluuddi de kaginglan ni padipa ni Hisus i ina na, wele a mahuna ni ina na, Maria a bebi ni Kleopas pati Maria Magdalena. ²⁶Ta nun kinta ni Hisus i ina na pati mag-aadel na a pebuot a geuddi de alane ni padipa ay sinabi na de ina na a tungkul de mag-aadel na, “Ina, wina di i nappa ni anak yu.” ²⁷Ta sinabi pan ni Hisus de mag-aadel na a tungkul de ina na, “Wina di i nappa ni ina mo.” Ta dingan gepo nun nanon ay pinataan eya ni mag-aadel a inon nunde beloy na.

Magiyo I Pagkalibun Ni Hisus
(Mt. 27:45-56; Mk. 15:33-41; Lu. 23:44-49)

²⁸Pagkatapos ninon ay katinggesan di ni Hisus a nangyedi di i pesan kanya sinabi na, “Nagkoohow ok.” Ta de maginon ay nangyedi i hinola de kasulatan. ²⁹Te isin duman a mangkok a pino ni tayug a maapsut kanya binasá de duman i lumut a ginipot de tangbu a te ngalan a hisopo ta dingan pinasopsop de diya. ³⁰Nun masopsop di ni Hisus un tayug a maapsut ay sinabi na, “Natapos di.” Ta dingan dinuko na i ulo na ta napugtusan di.

Petagpuk I Tagiledin Ni Hisus

³¹Nano ay nun inon a adow ay adow ni paghande kanya inaged ni manga ponu a Hudyo de Pilato a pabeli na i bitis ni pinaku ide de padipa dingan layuin de. Ta an de buot a un bengkay nun nalibunin ide ay de padipa de adow ni paimloy ta mahalage i adow nun paimloy a oyo dide. ³²Kanya pan dinumuman ngani un sundelo ide ta binale de i bitis nun aduwa a kakoloy ni Hisus a pinaku. ³³Ay pagdetong de de Hisus ay kinta de di a nalibun di kanya an de di binale i bitis na. ³⁴Misan ay isin a sundelo ay tinagpuk nadla ni geyang i tagileden na ta dingan taming a binumulus i sagu pati orat. ³⁵Ta ako a gepamatud ay i kinumita de inon ta talage a matud i pagpamatud ko kanya manulusun kamo ta katinggesan ko a kamatoden i sinabi ko. ³⁶Ta nangyedi yo tangani mapamatoden i sinabi ni kasulatan a, “An te nabeli misan isin de kaksan na.” ³⁷Ta te duman pan de isin pa a kasulatan a, “Kekita de eya a tinagpuk ni geyang.”

Magiyo I Pagtapor De Hisus

(Mt. 27:57-61; Mk. 15:42-47; Lu. 23:50-56)

³⁸Nano ay pagkatapos pan ninon ay i Hose a tage Arimatea ay kinumang de Pilato a inaged na i bengkay ni Hisus. I Hose ay geabut pala de Hisus misan ay an gepatingges de manga ponu a Hudyo dehil de takut na dide. Sinabi pan ni Pilato a nappatud a aamit ni Hose i bengkay kanya dinumuman i Hose ta inamit na nunde padipa. ³⁹Sinumut diya i Nikodemo a te adde ni pabengo a pinagdugengan a mira pati alowe a te biyet ni manga apat a puwu a kilo. Eya dingani un kinumang de Hisus nun isin a abi. ⁴⁰Dingan inamit de i bengkay ni Hisus ta tiningos de de age a matebe a te pabengo ta nappaayun non de ugeli ni Hudyo de pagtapor de. ⁴¹Nano ay nun de lugel a pinagpakuan de Hisus ay te alane a kahardinan a te gob a bowon a táporan a am pa te nagkattapor. ⁴²Kanya dehil de apun di ni adow a Paghande, a mandeli a nádetong i adow ni paimloy ay duman dedla pinuoy i bengkay ni Hisus ta alane pan inon a táporan.

Magiyo I Pagkaedup A Liwet Ni Hisus

(Mt. 28:1-8; Mk. 16:1-8; Lu. 24:1-12)

20 ¹Nano pan nun makatakig di i adow ni paimloy ta mulumadumos pa nun abiabi a simbe ay dinumuman i Maria Magdalena de gob a táporan. Ta pagdetong na ay kinta na a linayu di un pinangabet a beto nunde gob. ²Kanya ginumikan eya a kinumang de Simon Pedro pati de pebuot ni Hisus a mag-aadel ta sinabi na dide, “Inamit di nunde gob i bengkay ni Panginoon ta am mi katinggesan

ti deno eya inadde.”³ Kanya kinumang i Pedro pati isin a mag-aadel a paagow nunde gob a táporan.⁴ Ta ide ay ginumikan misan ay maparipari pa un isin a mag-aadel de Pedro ta tagibu a nakadetong de táporan.

⁵ Pagdetong na ay dinumuko eya ta sineling na un disalad ta kinta na un age ide a pambengkay misan ay an eya sinumilong.⁶ Misan ay dinumatong pan i Simon Pedro ta sinumilong a tuloy de disalad nun gob ta kinta na un age ide a nappuoy.⁷ Pati un panyu a tiningos de ulo na ay an yo napadugeng nunde age ide ta natiklop de isin a kaginglan.⁸ Dingan sinumilong pala un mag-aadel a naona a dinumatong. Nun kinta na pala inon ay eya ay nanulusun a pinakaedup di a liwet i Hisus.⁹ Ta hanggen de inon a odes ay an de pa kinatinggesan i pesabi ni kasulatan a depat a pakeedup a liwet i Hisus.¹⁰ Pagkatapos ninon ay inumuli di un mag-aadel ide de sulusadile de a beloy.

Gepakita I Hisus De Maria Magdalena

(Mt. 28:9-10; Mk. 16:9-11)

¹¹ Misan ay i Maria pan ay geuddi a getangos de ditow nun gob a táporan. Dingan nun eya ay getangos pa ay dinumuko eya ta sinumeling de disalad nun gob.¹² Ta kinta na i aduwa a anghel a te manga bedu a malapsay ta kalipalipa ide de lugel a pinumuoyen ni bengkay ni Hisus. Un isin ay de kadepit a ulo ni Hisus ta isin pan ay de kadepit a singitan.¹³ Dingan tinanto de eya, “Mahuna, ano ta getangos ka?” Tinumubeg eya, “Inamit de pan i bengkay ni Panginoon ko ta ang ko katinggesan nano ti deno de eya inadde.”¹⁴ Pagkasabi na ninon ay linumingoy eya ta kinta na i Hisus a geuddi duman de ditow nun gob misan ay an na inabuyenan a eya ay i Hisus.¹⁵ Nano ay tinanto ni Hisus, “Mahuna, ano ta getangos ka? Inóman i pelawag mo?” Misan ay inesip ni Maria a eya ay mag-aalage ni kahardinan kanya sinabi na, “Be ikamo i nangamit diya ay toduin yu deko ti deno yu pinuoy ta aamit ko.”¹⁶ Sinabi ni Hisus, “Maria.” Ta dingan sinumagkad eya ta sinabi na de surut a Hebreo, “Raboni,” a buot na a sasabi a “Magtutodu.”¹⁷ Sinabi ni Hisus, “Wet ok mo ngona bolan ta anok pa gepakadeditas de Ama. Misan dumuman ka nunde gapanulusun ide deko a manga kabinsa ko ta sabiin mo a nadeditas ok di de Ama ko pati de Ama yu, de Makedepat ko pati de Makedepat yu pala.” Inon i sinabi ni Hisus¹⁸ kanya i Maria Magdalena ay kinumang nunde mag-aadel ide ta sinabi na dide, “Kinta ko di i Panginoon.” Ta sinabi na dide un pepasabi ni Hisus.

Gepakita I Hisus De Mag-aadel Na Ide

(Mt. 28:16-20; Mk. 16:14-18; Lu. 24:36-49)

¹⁹ Nun abi di a inon a simbe ay nagpolong un mag-aael ide misan ay nàabetan i pintohan nun beloy a pepolongan de dehil de takut de de

manga ponu a Hudyo ta dingan loktat a inumuddi i Hisus de gitna de ta sinabi na, “Mapadikamo i kasampatan a innawa.”²⁰ Pagkasabi na ninon ay pinakita na i kumot na pati tagileden na de mag-aadel na ide dingan ide ay nagkasalig dehil de pagkákita de de Panginoon.²¹ Liwet a sinabi ni Hisus dide, “Mapadikamo i kasampatan a innawa ta ti papalano a ako ay dinodul ni Ama dio de putok i ay maginon pala pedodul ko ikamo de kaagtaan dio de putok i.”²² Ta pagkasabi na ninon ay ininnawaan na ide ta sinabi na dide, “Tanggepin yu di i Ispiritu nun Makedepat.²³ Ta ikamo ay te kapangyedihan di a gepamatud a pakaeyenan di i misan ino a gesosol ni mammalotin de pati pan ikamo ay te kapangyedihan pala a gepamatud a an pakaeyenan i misan ino a an gesosol ni mammalotin de.” Inon i sinabi ni Hisus dide.

An Gepanulusun I Tomas

²⁴ Misan ay i Tomas a pengalanan a kambel a isin de sangpuwu pati aduwa ay an kaduman nun dinumatong i Hisus.²⁵ Kanya nun an di kaduman i Hisus ay sinabi de Tomas nun mangáyun na a mag-aadel a magiyo, “Kinta mi di i Panginoon.” Misan ay tinumubeg i Tomas “Talage a anok nonulusun hanggen ang ko pekita i bulsut ni paku de kumot na a sosuksuk ko i guramut ko duman pati sosuksuk ko i kumot ko de bulsut de tagileden na.”

²⁶ Nano ay pagkatakig di ni walo a adow ay nagpolong a liwet i mag-aadel na ide a ayun de di i Tomas. Naabetan i pintohan ide nun beloy dingan loktat a inumuddi i Hisus de gitna de ta sinabi na dide, “Mapadikamo i kasampatan a innawa.”²⁷ Dingan sinabi na de Tomas, “Pagelawigin mo i kumot ko ta suksukin mo i guramut mo dio pati umain mo i kumot mo a suksukin de bulsut de tagileden ko i. Wet geuluaduwa i esip mo ta manulusun ka di.”²⁸ Tinumubeg i Tomas, “Ikamo dingani i Panginoon pati Makedepat ko.”²⁹ Sinabi diya ni Hisus, “Gepanulusun ka di ta kinta ok mo di misan ay pekalbian i gepanulusun a am pa kinumita deko.”

Magiyo I Belak Ni Libro A Oyo

³⁰ Nano ay te makmuk pa a gepakataka a yinadi ni Hisus de pekita ni mag-aadel na ide a an nassolat dio de kasulatan a oyo.³¹ Misan ay sinolat i oyo ide tangani manulusun kamo a i Hisus ay i Kristo a Anak nun Makedepat. Ta i belang gepanulusun de makapangyedihan a ngalan na ay gekaduman ni edup a an te kalog.

Gepakita I Hisus De Pito A Mag-aadel Na Ide

21 ¹ Pagkatapos ninon ay liwet a nagpakita i Hisus de mag-aadel na ide de kaginglan ni uluataben a Tiberias ta magiyo i nangyedi.

² Magkakoloy i Simon Pedro pati Tomas a pengalanan a kambel pati Natanael a tage Kana a sákup ni Galilea. Ta kakoloy pala i aduwa a anak ni Sabedeo pati aduwa pa a mag-aadel. ³ Ta sinabi dide ni Simon Pedro, “Ako ay nengikan.” Ay sinabi de diya, “Ay nosut kami.” Kanya tinumotul ide ta sinumakoy ide de bengka de misan ay an ide nakámit magdemag.

⁴ Nano ay nun mandeli di a abiabi ay inumuddi i Hisus nunde kaginglan nun uluataben misan ay an eya inabuyenan ni mag-aadel na ide. ⁵ Sinabi na dide, “Manga lalaki, te námit kamo man?” Tinumubeg ide, “Unabis.” ⁶ Dingan sinabi na dide, “Degdegin yu i pokut yu na de kadepit a awenan ni bengka yu ta nakámit kamo.” Kanya dinagdeg de un pokut de ta dingan anded nagkobotong dehil de kamakmuk di ni ikan a námit de. ⁷ Ta sinabi nun mag-aadel a pebuot ni Hisus de Pedro, “Talage a eya i Panginoon tam.” Pag-ikna ni Simon Pedro ni sinabi ni ayun na ay nagbedu eya ta ubed eya nun nanon ta dingan tinumalun nunde orat. ⁸ Misan ay un mangayun na pan ide a mag-aadel ay nakadetong pala a napasakoy nunde bengka ta nauvey de un pokut de a pino ni ikan. Ta an ide alayu a masakut de langges ta manga isin la a dian a metro.

⁹ Paglusong de nunde langges ay kinta de i alabe a te nassube a ikan pati tipide a tinapay. ¹⁰ Ta sinabi ni Hisus dide, “Mangadde kamo dio ni tipide a ikan a námit yu.” ¹¹ Kanya sinumalakat i Simon Pedro de bengka ta inuwey na un pokut a pino ni hangain a ikan. I kamakmuk na ay isin a dian pati lima a puwu pati tiluwon misan ay an nagise i pokut misan maginon a kamakmuk i ikan. ¹² Sinabi pa ni Hisus dide, “Dumio kamo di ta mangábiabi kitam di.” Misan ay an te nagtanto a ti ino eya misan isin dide ta katinggesan de pan a eya i Panginoon. ¹³ Dingan linumane i Hisus ta inamit na un tinapay ta binoy na dide. Maginon pala un ikan. ¹⁴ I oyo i katiluwon a pagpakita ni Hisus nunde mag-aadel na ide pagkatapos a eya ay pinakaedup a liwet.

I Hisus Pati Pedro

¹⁵ Pagkapangan de ay tinanto na i Simon Pedro, “Simon a anak ni Huwen, te pagbuot ka man deko a matibong pa de pagbuot ni oyo ide deko?” Tinumubeg eya, “Ay-o, Panginoon, katinggesan yu ngani a pebuot ko ikamo.” Dingan sinabi diya ni Hisus, “Ungutin mo i mangának ko a topa a i geganulusun ide deko.” ¹⁶ Liwet eya a tinanto ni Hisus, “Simon a anak ni Huwen, te pagbuot ka man deko a masakut?” Tinumubeg i Simon, “Ay-o, Panginoon, katinggesan yu ngani a pebuot ko ikamo.” Sinabi ni Hisus, “Alagean mo i topa ko ide.” ¹⁷ Dingan pakatiluwon a eya tinanto ni Hisus, “Simon a anak ni Huwen, te pagbuot ka man deko a masakut?” Misan ay nalungkut i Pedro ta pakatiluwon eya tinanto a ti te pagbuot eya de Hisus a masakut kanya sinabi na de Hisus, “Panginoon, katinggesan yu a pesan ta katinggesan yu pala a ako ay te pagbuot

dikamo a masakut.” Ta dingan sinabi ni Hisus, “Ungutin mo i manga topa ko.”¹⁸ Talage a matud ay pesabi ko dikaw a nun anak ka pa ay ikaw i gebeyakos de sadile mo ta getotul ka ti deno mo buot a paagow misan ay de pagtande mo ay dedipa mo i kumot mo ta i kakmukan i gegipot dikaw dingan Aadde de ikaw de am mo buot a paagowen a kahedepan.¹⁹ Maginon ay hinola ni Hisus a tungkul de pagkalibun ni Pedro a te tiis ta de inon ay popodian na i Makedepat. Dingan sinabi ni Hisus diya a, “Umabut ka di deko.”

I Hisus Pati Mag-aadel Na A Pebuot

²⁰ Misan ay linumingoy i Pedro ta kinta na a geabut i mag-aadel a pebuot ni Hisus a eya a napalipa de alane ni Hisus nun ide ay gepangapun a nagtanto pala, “Panginoon, ino i gepadekop dikamo?”²¹ Nun makitan ni Pedro inon a mag-aadel ay nagtanto i Pedro de Hisus, “Panginoon, ano pan i nangyeyedi de agta a oyo?”²² Tinumubeg i Hisus de Pedro, “Be buot ko a needup eya hanggen de pagdetong ko ay panganó mo la? Bestat umabut ka di deko.”²³ Kanya dehil de inon a surut ay kinumálat de manga kabinsa i bereta a an nelibun i oyo a mag-aadel. Misan an sinabi ni Hisus a an eya nelibun ta sinabi na a, “Be buot ko a needup eya hanggen de pagdetong ko ay panganó mo la.”

²⁴ Nano ako a Huwen a mag-aadel ay gepamatud a i pesan a solat ko i a oyo ay matud ta katinggesan ko a matud ngani i pagpamatud ko.

I Oyo I Inapóan A Surut

²⁵ Talage a makmuk pa a yinadi ni Hisus a be sosolat a pesan ay peesip ko a kasta an te sukul a pomuoyer de putok i para nunde kasulatan Iwina i matud.